Ա· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 269 ՇԱԲԱԹ 24 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1884 (Ն. Տ.) 6 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 18 ՍԷՖԷՐ 1302

40 ՓԱՐԱ

ՊԱՅՄԱՆՔ

Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղուրուշ . երկու անգամի համար 2 ղուրուշ է . աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կըլլայ ։

Օրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել

«Առ խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»
ԹՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ. Ղալաթիա, Նորատունկեան խան ;
իսկ գաւառներէն հեռագրել հասցէիւ՝

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده { ارهولك }
غزته‌سى اداره‌سنه

Les annonces sont reçues
à l'EASTERN AGENCY.
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ	համար	Տարեկան	դահեկան	արծաթ	200
»	»	Վեցամսեայ	»	»	100
»	»	Եռամսեայ	»	»	50
»	»	Հատը	»	»	1
Գաւառաց	համար	Տարեկան	»	»	240
»	»	Վեցամսեայ	»	»	120
»	»	Եռամսեայ	»	»	60
Օտար	երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք		56
»	»	Վեցամսեայ	»		28

Դուրս ղրկուած լրագրաց ճամբու ծախքը խմբագրութեան վրայ է ։

Ծանուցմունք կընդունուին
ԻՍԴԸՐՆ ԷՃԷՆՍԻ
գործակալութեան ձեռամբ, Քարաքէօյ, Տէյիրմէն խան

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՇԱԲԱԹ 24 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿ

Շաբթուս մէջ բարեբախտաբար ի դերեւ ելան այն երկիւղներ զորս Նոր Պատրիարքի ընտրութեան մասին Բ. Դրան Հրամանագրոյն ուշանալն սկսած էր ներշնչել, նոր դժուարութիւններ գուշակել տալով ։ Նախարարաց Խորհուրդը Պատրիարքարանի պաշտօնագրոյն համաձայն որոշում տուած է, և ըստ սովորութեան իւր որոշումը մատուցած է կայսերական վաւերացման, որ յուսալի է թէ չուշանար ։

Պատրիարքական ընտրելեաց վրայ շատ կը խօսուի, և կ'արժէ որ խօսուի։ Թուրքիոյ Հայոց համար կարեւոր է յոյժ որ Կ. Պոլսոյ Պատրիարքն իւր բարձր ու դժուար պաշտաման պահանջած մտային, բարոյական և քաղաքական հանգամանքները լիապէս ունենայ ։ Մտային հանգամանաց կարեւորութիւնն անժխտելի է ։ Ժամանակիս յառաջդիմութիւնն և հայ կղերին մտային վիճակը բարւոքած ու բարձրացած տեսնելու ընդհանուր բաղձանքը պիտի մղեն զմեզ՝ կատարելապէս կրթեալ, ուսեալ և հմուտ եկեղեցական մը Պատրիարք ընտրելու ։ Այսպիսի Պատրիարքի մ'ընտրութիւնը գրգիռ մը պիտի լինի կղերին ընդհանրապէս, իւր կրթութեան մեծագոյն խնամ տանելու . զի պիտի տեսնէ թէ Ազգն ո՛րչափ կը գնահատէ և՝ իւր բարձրագոյն պաշտամանց կոչելու համար՝ ո՛րչափ անհրաժեշտ կը համարի մտային կատարեալ մշակութիւն մը հայ եկեղեցականաց վրայ ։ Բարոյական հանգամանաց կարեւորութիւնն եւս անկարելի է անտես ընել ։ Եթէ արտասովոր անցեալ և անդոհացուցիչ վարք ու բարք ունեցող եկեղեցական մը կոչենք Պատրիարքութեան պէս բարձրագոյն պաշտաման մը, կղերը բնականապէս առաւել անտարբեր պիտի լինի իւր վարուց ու բարուց, որք, մանաւանդ մայրաքաղաքին մէջ, հասարակութեան միտքը շատ կը զբաղեցնեն, և երբեմն կը գայթակղեցնեն ։ Բայց եթէ մեր ընտրութեամբ ցոյց տանք թէ ո՛րչափ կարեւորութիւն կուտանք եկեղեցականութեան արժանավայել վարուց ու բարուց, հրահանգիչ դաս մը պիտի ստանան եկեղեցականք ընդհանրապէս՝ մեծագոյն ուշադրութիւն մ'ընծայելու իրենց բարոյական հանգամանաց ։ Ստուգիւ, եկեղեցականի մը մեծագոյն զարդն է մաքուր բարոյական մը, անաղարտ անցեալ մը, և ամեն պատճառ ունինք հոգ տանելու որ Թուրքիոյ Հայոց կղերին Գլուխն այսպիսի ձիրքով մը օժտեալ ու զարդարեալ եկեղեցական մը լինի ։

Գալով քաղաքական հանգամանաց, մեք ոմանց պէս չենք փնտռեր թէ ո՛ր Եպիսկոպոս հաճելի է կառավարութեան . զի համոզուած ենք թէ կառավարութեան հաճելի են այն ամեն եկեղեցականք որ առ Ազգն և առ Տէրութիւնն հաւատարիմ են, և Ազգին շահերը Տէրութեան շահուց հետ նոյն կ'ըմբռնեն, և թէ, միւս կողմէ, Պատրիարքութեան համար իբրև ընտրելի յիշուած ամեն Եպիսկոպոսներն, ուրիշ նկատմամբ հանգամանաց ո՛րչափ խորին տարբերութիւններ ալ ունենան, այս նկատմամբ հաւասարապէս ընդունելի են . զի ամենքն ալ հաւատարիմ են և միշտ եղած են առ Տէրութիւնն, և Ազգին ու Տէրութեան շահուց հաւասարապէս անձնուէր են այն զգացմամբ թէ նոյն են այս շահեր ։ Հետեւապէս, աւելորդ է խնդիր ընել թէ մեր ո՛ր Եպիսկոպոսունք հաճելի են Տէրութեան և ո՛յք՝ չեն։ Այսպիսի խնդիր մը դնել մեր բարձրագոյն եկեղեցական դասու մէջ, անարգանք մը կը լինի այդ դասուն, որ միշտ փայլած է իւր հաւատարիմ և ուղիղ զգացմամբք, և հաւասար եռանդեամբ աշխատած է Տէրութեան և Ազգին ներդաշնակ շահուց համար ։

Բայց քաղաքական հանգամանքներ ստուգապէս պահանջելի են ապագայ Պատրիարքէն, և այսպէս ըսելով մեք կ'իմանանք թէ Պատրիարքական պաշտաման կոչուող Եպիսկոպոսը ժամանակիս ընթացից ու պահանջմանց ըստ կարի համաձայն մարդ մը պէտք է լինի։ Ինչպէս արդէն դիտել տուած ենք, երկրին և ժողովրդեան վիճակին մէջ խորին փոփոխմունք մտած են քառորդ դարէ հետէ, նոր պայմաններ, նոր պէտքեր երեւան եկած են, և կարեւոր պահանջում մ'է որ մեր Պատրիարք ընտրենք այս պայմաններն ու պէտքերն հասկցող և անոնց համեմատ շարժելու կարող եկեղեցական մը ։

Պատրիարքական ընտրութեան առթիւ, կը յիշենք թէ Ազգային Երեսփոխանական ժողովը պակաս անդամներ ունի, նոյն իսկ մայրաքաղաքիս թաղերէն և արուարձաններէն, և թէ, Նոր Պատրիարքն ըստ կարի բազմաթիւ քուէներով ընտրուելու համար, որ կարեւոր պայման մ'է, փափաքելի է յոյժ որ Ազգային Վարչութիւնը փութայ հրահանգ ղրկել՝ պակասեալ Երեսփոխանաց ընտրութեան համար ։

* * *

Տփղիսի Արձագանգ կարեւոր և օգտակար շաբաթաթերթին ութամսեայ դադարումը խորին ցաւ պատճառեց մայրաքաղաքիս մէջ։ Այս դադարման յայտնի և գաղտնի պատճառները միանգամայն արժանի են ուշադրութեան ։ Արձագանգի դադարման տրուած յայտնի պատճառն է Ներսէս Պատրիարքի վախճանման առթիւ սեւ շրջանակով հրատարակուիլը ։ Ժողովրդի մը ամենէն օրինաւոր զգացմանց բռնաբարումն է այս, որոյ վրայ աւելորդ է երկարօրէն խօսիլ ։ Իսկ գաղտնի պատճառն, ինչպէս ծանոյց մեր Բեդրսպուրկի թղթակիցն, ո՛չ նուազ կարեւոր է ։ Արձագանգ, որ ազդեցիկ թերթ մ'էր, դադրած է, ինչպէս արդէն դադարեալ կը թողուի Մշակ, որպէս զի Կաթողիկոսական ընտրութեան առթիւ չկարենայ արձագանգ տալ ժողովրդային զգացմանց ու փափաքանաց, և կարող չը լինի առաջնորդել ժողովրդեան ։ Այս ալ կը ցուցնէ թէ ռուս կառավարութիւնը միտքը դրած է Կաթողիկոսական առաջիկայ ընտրութեան առթիւ ետ առնուլ այն փոքրիկ ազատութիւն զոր Կաթողիկոսական վերջին ընտրութեան մէջ՝ կ'երեւի թէ իւր մասնաւոր տեսութեանց հակառակ եղանակաւ մը վայելած են ընտրող պատուիրակները ։ Ուրիշ նշաններ ալ կան, որք ցոյց կուտան թէ առաջիկայ ընտրութեան մէջ ռուս կառավարութիւնը մեծագոյն միջամտութիւն մ'ի գործ դնել կ'ուզէ, ոտնելով հանդերձ Պալաժէնիոյ ճշգրիտ գործադրման վրայ ։ Էջմիածնի տիրող կառավարութեան այս ընթացքն, որչափ ալ վշտահար ընէ զմեզ, բացայայտ պարտականութիւն մը կը դնէ մեր վըրայ, մեծագոյն խոհեմութեամբ, աչալրջութեամբ և հնարամտութեամբ շարժելու նոր Կաթողիկոսին ընտրութեան մէջ, ըստ կարի ի դերեւ հանելու համար այն վնասաբեր դիտումներ որք կը վտանգեն ազգային կարեւոր իրաւունք մը, որպէս է՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն համայն Ազգին ազատ մասնակցութեամբն ընտրելու իրաւունքը ։

* * *

Մարսիլիոյ և Մանչեսդըրի Հայ գաղթականութիւնք կը գանգատին թէ հոգելոյս Տ. Ներսէս Պատրիարքի վախճանումը Պատրիարքարանէն իրենց եւս իմաց չտրուեցաւ, ինչպէս իմաց տրուած էր ուրիշ հայաբնակ վայրեր, և կը խնդրեն որ Պատրիարքարանն աւելի հոգածութեամբ միակէ իւր յարաբերութիւններ այս գաղթականութեանց հետ, որք ո՛չ այնչափ հեռաւոր են, ո՛չ ալ այնչափ անկարեւոր։

Այս գանգատն և այս խնդրուածն յոյժ բանաւոր և արդար կը գտնենք, և կը փափաքինք այս առթիւ Ազգային Վարչութեան ուշադրութիւնն հրաւիրել, ընդհանրապէս, հայ գաղթականութեանց հետ ազգային պաշտօնական և եկեղեցական յարաբերութիւններն անընդհատ պահելու և մեր հեռաբնակ եղբայրներն ազգային մարմնէն գէթ բարոյապէս անբաժան պահելու կարեւորութեան վրայ ։ Այս աւուր Մասիս շաբաթաթերթի քաղաքական տեսութեան մէջ աւելի բարձր նկատումներով ցոյց տրուած է այդպիսի կապակցութեան մը օգտակարութիւնը ։ Բայց տարակոյս չկայ թէ այս մասին Պատրիարքարանի պարտաւորութիւնը թէ՛ պաշտօնական ձեւակերպութիւն մ'է և թէ ազգային հարկ մը ։ Պանդխտութեան և գաղթականութեան մէջ ամենէն աւելի սիրելի են ազգային յիշատակներն, և ազգային մարմնոյ կողմէ մոռցուած լինելու գիտակցութիւնն ամենէն աւելի ծանր կուգայ պանդխտոց և գաղթականաց ։ Միւս կողմէ, այսպիսի մոռացութիւն մը, եթէ երկար տեւէ, կը նպաստէ ուրիշ ընդհանուր պայմաններու, որք օտար ազգութեան մը ովկէանին մէջ ընկղմած սակաւաթիւ Հայերուն հետզհետէ մոռցնել կուտան ազգային և եկեղեցական զգացումները ։ Տարակոյս չունինք թէ Մանչեսդըրի և Մարսիլիոյ Հայոց գանգատն ու խնդիրն անտես չպիտի առնուին Պատրիարքարանի կողմէ ։ Գոհութեամբ կը տեսնենք արդէն թէ Կրօնական ժողովը գովելի նախաձեռնութեամբ մը կ'աշխատի ազգային և եկեղեցական կապերն անվթար պահել Մակեդոնիոյ, Եպիրոսի և Յունաստանի սակաւաթիւ հայ գաղթականաց հետ ։

* * *

Բռնի ամուսնութեան նոր դէպք մը ծանուցինք շաբթուս մէջ ։ Որբ, պանդուխտ և որդեգիր դեռատի հայ աղջիկ մը, 13 տարեկան, բռնի պսակուած է 41 տարեկան ուրիշ գաւառացի Հայու մը հետ, հապճեպեալ և ապօրէն արարողութեամբ։ Այս խժդժութիւն, մայրաքաղաքիս մէջ իսկ և Պատրիարքարանէն 10 վայրկեան հեռի տեղ մը կատարուած, ցոյց կուտայ թէ ընկերային այս զեղծում գաւառաց հեռաւոր անկիւններուն մէջ միայն սահմանափակուած չէ, այլ մեր ժողովրդեան բարուց մէջ թերի մաս մը կայ, որ կարծել կուտայ թէ ամուսնութեան մը մէջ մանաւանդ աղջկան ընտրութիւնը, կամքն ու հաւանութիւնը կարեւոր տարր մը չեն բնաւ։ Աւելորդ իսկ է ըսել թէ, այս կարգի դէպքեր նշաւակելով, Արեւելք մասնաւոր շահ մը չի փնտռեր . այլ իւր փափաքն է այդ զեղծման արմատախիլ լինելը տեսնել ։ Ոմանք առաքինական զայրոյթով մը բողոքած են բռնի ամուսնութեան անհաճոյ մանրամասնութիւնները լրագրաց մէջ հրատարակելու դրութեան դէմ, վախնալով թէ այսպէս հայ կղերն և հայ ազգը կ'անպատուին։ Բայց Լոնտոնի և Բարիզի մեծ լրագրաց մէջ մեք յաճախ կարդացած ենք անկլիքան քլէրճիմէններու (կղերականներու) և կաթոլիկ քիւրէներու ձեռօք կատարուած զեղծումներու նկարագրութիւններ, որք առաւել նողկալի էին անշուշտ ։ Բայց այս պատճառաւ ո՛չ ոք միտքէն կ'անցունէ դատապարտել անկլիքական և հռոմէական եկեղեցիները, կամ անգլիական և ֆրանսական ազգերն ։ Ամենամեծ ոճիրները կը գործուին ամենէն աւելի քաղաքակրթուած երկիրներու մէջ ։ Ծանուցեալ իրողութիւն մ'է այս ։ Բայց այս պատճառաւ ո՛չ ոք քաղաքակրթութիւնը կը դատապարտէ ։ Սակայն, այն իրողութիւնն իսկ թէ այդ տեսակ զեղծումներ ու ոճիրներ զայրոյթ կը պատճառեն և հրապարակաւ կը դատապարտուին, ցոյց կուտայ թէ ազգին կամ կղերին ամբողջութիւնն ամենեւին պատասխանատու չի կրնար բռնուիլ այս անհատական զեղծումներու համար ։ Այս հաստատ համոզմամբ, մեք բնաւ անպատեհութիւն չենք տեսներ, օրինակի համար, բռնի ամուսնութեան դէպքերու հրատարակման մէջ, և ընդհակառակն, տարակոյս չունինք թէ այս հրատարակութիւնք վերջնական հարուածը պիտի տան այդ ընկերային զեղծման։ Այս զեղծում շատ հին է անշուշտ ։ Երբ կինն իր մը միայն կը համարուէր և ո՛չ բանաւոր էակ մը . կամ երբ ստրուկն էր զօրաւոր սեռին, կամ, վերջապէս, երբ աստուածաբաններ լրջապէս կը պնդէին թէ կին էակն հոգի չունի, այդ հին բարի ժամանակներու մէջ, առանց աղջկան հաւանութեան ամուսնութիւն մ'՝ աշխարհի ամենէն բնական սովորութիւնն էր ։ Արդ, եթէ հայ ընկերութեան որ և է մէկ խորշին մէջ կան տակաւին չարասիրտ աշխարհականներ և տգէտ ու ապիկար եկեղեցականներ, որք չեն ըմբռնած թէ այն հին ժամանակներու սովորութիւնն այսօր ընկերային զեղծում մը կը համարուի, թէ օրէնք ու գաղափարք հաւասարապէս կը դատապարտեն զայն, այնպիսիք պաշտօնական մարմնոց և լրագրաց ընթացքէն պիտի իմանան վերջապէս թէ գիտակցաբար կամ անգիտակցաբար ո՛րպիսի դատապարտելի զեղծման մը հեղինակ կը հանդիսանային ։

Այս տեսութեամբք, յոյժ օգտակար կը համարինք նաեւ որ Կրօնական ժողովը մերթ ընդ մերթ պոլսեցի և գաւառացի կղերին ուղղէ Շրջաբերականներ, ի մէջ այլ պարտաւորութեանց, նաեւ ամուսնական արարողութիւնները մեծ խնամով և երկիւղած զգուշութեամբ կատարելու սրբազան պարտաւորութեան վրայ նոցա ուշադրութիւնն հրաւիրելով, և այս մասին յիշեցնելով Եկեղեցւոյն օրէնքներն և աւանդութիւններն ։ Ուրեք ուրեք եկեղեցական տարրը շրջապատեալ է զեղծուցիչ տարրերով, որք կղերին տգիտութենէն կամ բարոյական տկարութենէն շուտով օգուտ կը քաղեն սպառնալեօք կամ խոստումներով, և իրենց անձնական շահուց ու կրից գործիք կ'ընեն զայն ։ Կրօնական ժողովէն բխող զօրաւոր պատուէրներ փրկարար ազդեցութիւն մը յառաջ կրնան բերել այսպիսի վայրեր, կղերը քաջալերելով և զօրացնելով իւր սրբազան կոչման պարտաւորութիւններն անվեհեր ի գործ դնելու, և եկեղեցւոյ խորհուրդներն աշխարհային նըպատակներու և կիրքերու ծառայեցընելու համար ։ Հաճնոյ և Զուգուր Չէշմէի բռնի ամուսնութիւնք, ինքնին ո՛րչափ ալ ցաւալի՝ իբրեւ բռնաբարում անհատական ազատութեան և եկեղեցական օրինաց, անուղղակի բարիք մը արտադրած պիտի լինին, ծառայելով այսպէս իբրեւ զգուշութեան օրինակ մը հայ ընկերութեան յետին խաւերուն մէջ իսկ ։

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

)(96)(

ՖՈՐԹՈՒՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱԳՕԲԷ

ՊԱՐՈՆ ԼԸՔՈՔԻ ԾԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՊԱՐՈՆ ԼԸՔՈՔ ԿԸ ԳՈՐԾԷ

Գ.

Հարկ էր որ դրացւոյ մը հսկողութեան յանձնէր իւր ամենասիրելի զաւակն ։

Այսպէս է կեանքն այս խեղճ մարդոց համար, որք իրենց հանապազորդ հացն իրենց բազկօք վաստկելու հարկին մէջ են ։

Զգացած տարտամ երկիւղներն արդէն կը լինէին իրեն երթալ տեսնելու զաւկին Լըքօնթ, որ հազարապետին ժառանգներէն միայն անունը կը կրէր։

Հարկ էր մինչև Պուլոյն երթալ, և ինք չէր կրնար՝ ցերեկուան աշխատութիւնն աւարտելէ առաջ հեռանալ։

Ամբողջ իրիկուն մը պիտի անցունէր դստրիկէն հեռի, և իւր պաշտօնին հարկէն յաճախ ստիպուած էր միայնակ թողուլ զայն իւր բնակած տան մէջ ։

Սակայն Շաթօ-տ'Օի հրապարակին վրայ Բիէտուշի հետ ժամադիր եղած հինգշաբթին նախընթաց իրիկունը, Մարթա, շատ խաղալէ յոգնած լինելով, սովորականէն առաջ պառկիլ ուզեց ։

Հայրը թողուց զայն որ ննջէ, և աղաչեց դրացի կնոջն որ չհեռանայ տունէն մինչև իւր վերադարձն, և վազեց Օսթէրլիցի կամուրջն, որպէս զի Սիւրէնի շոգենաւը նստելով Պուլոյն երթայ ։

Կը հաշուէր որ ժամ ութին Պուլոյն կը հասնէր, և ժամ տասնին կրնար վերադառնալ ի տուն ։

Մինչև հետեւեալ առաւօտ իւր ժամանակին տէրն էր, ուստի կ'ուզէր օգուտ քաղել իւր ազատութենէն, և այցելութիւն մը տալ, զոր շատ ուշացուցած լինելուն համար կը մեղադրէր ինք զինք ։

Երբոր Բիէր Բամպըրժէր Սէնն ի վար կ'իջնէր երթալու տեղեկութիւն ստանալու համար տիկնոջէ մը, զոր երբեք տեսած չէր, Թէրէզ Լըքօնթ և մայրը, նստած իրենց ապարանին այն դահլիճին մէջ, ուր վերջին անգամ տեսած էին զԼուի Լըքօք, տխրաբար գետին կը նայէին, որոյ գորշ ջուրերը Սէն-Քլուի բլրոյն ստորոտը կը թաւալէին ։

Բնութիւնն յոյժ գեղազուարճ տեսիլ մ'ունէր ։

Արեգակը նոր աներեւութացած էր ծաղկեալ մաշկամրգենիներուն բարձր գագաթներ ետին, և գարնան ջերմ ցերեկի մը պայծառութեան կը յաջորդէր երեկոյեան մեղմ լոյսն ։

Երկինք կապոյտ էր, այն դժգոյն կապոյտն որ չխոտորէր նայողին աչքն՝ ինչպէս հարաւային երկնից անգութ կապոյտը ։ Մայիսի թարմ կանանչը կը հագուեցնէր բլրին վրայ աստիճանաձեւ բարձրացած խոշոր ծառերը ։ Թռչունք քաղցրալուր կը գեղգեղէին տերեւոց տակ, և անցաւոր ճանճիկներ ոսկեղէն փոշիի մը պէս կը մրըրկէին ։

Ծառոց ոստերը կը սարսռէին մեղմ զեփիւռէն, օդը լի էր անուշահոտութեամբք, և Նաւաստեաց ուրախական երգերը կը հասնէին մինչև այն տարաբաղդ աղջկան, որ զիւր նշանածը կ'ողբար ։

— Կը յիշե՞ս, մայրիկ, կ'ըսէր, կը յիշե՞ս որ զայն կորուսած օրերնիս երկար ժամեր անցուցեր էինք այս պատուհանին առջեւ ։ Օդը մռայլ էր, երկիրը ողողեալ, բայց ձմրան տխուր պատկերը պայծառագեղ կ'երեւէր ինձ ։

Իմ երջանկութիւնս կը լուսաւորէր զայն ։

Եւ այժմ կը թուի ինձ թէ քողի պէս բան մը կայ իմ աչերուս և այս չքնաղագեղ պատկերի միջեւ ։

Ամեն բան կը վերածնի չուրջս և ես մահ կ'զգամ ։

Տիկին Լըքօնթ՝ իւր աղջկան երկու ձեռքը բռնելով քաշեց իւր սրտին վըրայ դրաւ ։

— Ինչո՞ւ չես ուզեր յուսալ, մըմնջեց, ինչո՞ւ չես ուզեր հեռանալ այս տունէ, որ սրտակեղ անցեալ մը կը յիշեցնէ քեզ միշտ ։

— Քաջ գիտես, մայրի՛կ, թէ երդում ըրած եմ կենալ, մինչեւ որ բընաւ յոյս չմնայ ։

— Ի՞նչ կրնաս յուսալ, ըսաւ այրին դառնութեամբ, չե՞ս գիտեր թէ ամեն ինչ լմնցած է ։

— Ոչ, վասն զի ողջ է . . . և Աստուած չթողուր որ մեռնի . . . վասն զի անմեղ է ։

— Աւա՛ղ, դատապարտուած է, և անոնք իսկ, որք զայն կը պաշտպանէին, այժմ լքած են։

— Ո՛չ ամենն ալ ։

— Հայրը մեղապարտ կը համարի զայն, որովհետեւ ետ կեցած է զայն ազատելու աշխատելէ ։

— Ո՛չ, ըսաւ խնկոյն Թէրէզ։

Եւ տեսնելով որ մայրը զարմացկոտ աչօք իրեն կը նայէր, յարեց .

— Աներկբայ եմ որ կ'աշխատի, և եթէ ինքզինք կը ծածկէ, իւր նպատակին առաւել ապահովութեամբ հասնելու համար է ։

Թէրէզ իրեն միայն պահած էր այն գաղտնի ապահովութիւն, զոր դատավճռոյն արտասանուելէն յետոյ ծածուկ ձայն մը տուած էր իրեն ։

Այն գաղտնիքը չէր ուզեր մատնել, և կը վախնար իսկ թէ պէտք եղածէն աւելի խօսած էր ։

Սեղանաւորին այրին բաժանորդ չէր իւր աղջկան տածած պատիր յոյսերուն, և ճշմարիտն ըսելով, մեծ ցաւ կ'զգար տեսնելով որ աղջիկը կը յամառէր տըխուր [illegible] մը գգուել։

Թէև շատ համակրութիւն ունէր այն երիտասարդին վրայ որ իւր փեսայն պիտի լինէր, բայց և այնպէս իւր աղջիկէն աւելի պաղարիւնով կը նկատէր իրաց վիճակը ։

Բայց կը հաւնէր թէ ինչ որ ալ ընէին, Լուի կորսուած էր ։

Մահուան պատժոյ շնորհն ալ չէր կրնար անոր պատիւը վերադարձնել, վասն զի հանրային կարծիքն անողոք է, դատավճռով հարուածեալ մարդոց չը ներեր ։

Միւս կողմէ, մահուան պատժոյ շնորհը մշտնջենաւոր թիարան էր Պ. Լըքօքի դժբաղդ որդւոյն համար ։

Թերեւս աւելի լաւ կը լինէր գլխատումն ։

Մահուընէն յետոյ՝ մոռացութիւնն աւելի շուտ կը ծածկէր զայս զարհուրելի պատմութիւն, և Թէրէզ ալ թիապարտի մը նշանածը չէր լինէր ։

Ասկէ զատ, տիկին Լըքօնթ չէր հաւատար դատապարտելոյն անմեղութեան ։

Երկար ժամանակ երկբայած էր, բայց սիրոյ տուած հաւատքը չունենալով, վերջապէս անձնատուր եղած էր իրականութեան ։

Ընդհանուր կարծեաց դիմադրելու համար պէտք կը լինէր որ սքանչելապէս զօրեղ հոգի մ'ունենար . վասն զի իրողութիւնք բարձրաբարբառ կ'ամբաստանէին զԼուի Լըքօք ։

Միւս կողմէ, իւր սրտին ամենէն ներքին թելերը վիրաւորուած էին ։

Ոչ միայն ցաւած էր որդւոյն դէմ՝ Թէրէզի պատւին ու ապագայն վտանգի մէջ ձգած լինելուն համար, այլ և հօրը դէմ, որ պատուաւոր սեղանաւորի մը դիւրահաւատ այրին խաբելու համարձակած էր՝ ինքզինք իբր գործէ քաշուած վաճառական ցոյց տալով, մինչդեռ պարզապէս ոստիկանութեան վաղեմի ծածուկ գործակալ մ'էր ։

Տիկին Լըքօնթ ներկայ չէր գտնուած դատաստանին, բայց նորա մանրամասնութիւնները կարդացած էր լրագրաց մէջ, և մինչև իսկ ծեր Լըքօքի մեքենայութեանց մասին համակարծիք էր հանրային դատախազին, որ խուլ համբաւն առեւանգումի անոր կը վերագրէր ։

Ընդհակառակն, բնաւ չէր անցուներ մտքէն թէ հայր Լըքօք մութի մէջ կ'աշխատէր փրկել զիւր որդին, որ ըստ իւր կարծեաց, մարդասպաններու վախճանը պիտի ունենար աներկբայաբար ։

Իւր ողջմտութիւնը կ'ըսէր իրեն թէ այն դժնդակ կացութեան մէջ, յորում կը գտնուէին ինքն և իւր աղջիկն, իրենց բռնելիք միակ ընթացքն էր երկար, յոյժ երկար ուղեւորութիւն մ'ընել, և չվերադառնալ ի Ֆրանսա՝ մինչև որ ժամանակը լռեցնէր այս դէպքի վերաբերեալ զրոյցները ։

Դժբաղդաբար, Թէրէզ բնաւ չէր ուզեր ուղեւորութեան խօսք լսել ։ Իւր ընտանեաց ամենէն հին բարեկամներուն խրատները չէր ուզած մտիկ ընել, և միշտ հեռի կը նետէր Փարիզէն մեկնելու առաջարկը, զոր Տիկին Լըքօնթ չէր դադրեր նորոգելէ ։

Այս անհամաձայնութիւն վերջապէս մէջերնին ձգած էր, ոչ թէ պաղութիւն, վասն զի գորովանօք կը սիրէին զիրար, այլ տեսակ մը նեղացում ։

Երբոր խօսքն այս ողբալի նիւթին վրայ դար, որ զիրենք անհամաձայնութեան մէջ կը ձգէր, Թէրէզ խօսակցութիւնը կը դարձունէր կամ կը փակէր ։

Յաճախ իսկ կը մեկնէր մօրը քովէն, և լռութեան մէջ ամփոփուելէ յետոյ՝ առանձնութեան մէջ կ'ապաստանէր ։

Այն իրիկուն Տիկին Լըքօնթ նախ հրաժարեցաւ սրտաճմլիկ խօսակցութենէ մը ։

Ոտքի վրայ ելաւ, Թէրէզի ճակատն համբուրեց, և ըսաւ տխրութեամբ .

(Շարունակելի)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կ. Պոլսէ կը հեռագրուի առ Ռիւդէր · Ստոյգ չէ այն լուր թէ անգլիական դեսպանատունը միջամտեր է Ռուսիոյ յարուցած խնդրոյն, նկատմամբ Դարդանէլէ անցուդարձին ռուսական փոխադրանաւուց որք զօրք կը կրեն ։ Այս մասին ծանուցագրոց փոխանակում չէ եղած ընդ մէջ անգլ. գործակատար Պ. Ուինտհէմի և Բ. Դրան։ Խնդիրը բարեկամօրէն կարգադրեցաւ ընդ մէջ Բ. Դրան և Պ. Նէլիտօֆի, որ հրաժարեցաւ այն պահանջումէ թէ ի Սաղալէն (Խաղաղական Ովկիանոս) զօրք տանող նաւեր չնկատուին մարտանաւեր ։ Ռուսիա կը հաւանի նաև կայսերական հրովարտակ մը խնդրել մէն մի նաւու անցնելէն առաջ, և տարին փոխադրելի զօրաց նուազագոյն թիւ՝ սահմանել 1,200 և առաւելագոյն թէ՝ 1,500 ։ Բայց Բ. Դուռը կը պահանջէ որ այս կարգադրութիւն իրաւունք մը չհաստատէ ռուս զօրաց Դարդանէլէ անցքին, այլ Բ. Դրան բարեյօժարութենէն կախեալ մնայ ։

—Կ. Պոլսէ կը հեռագրուի նաև առ Ռիւդէր · Օսմանեան արժեթղթոց միացման գործողութիւնն սկսաւ ի Լոնտոն և ի Բարիզ ամսոյս 20ին ։ Արժեթղթոց երեք չորրորդն արդէն ընդունած է զայս կարգադրութիւն, և մէկ հինգերորդը բաւ համարած է պարզ արձանագրութիւն ։ Մնացեալ մասը դեռ կարծիք չէ յայտնած։ Նոյն գործողութիւն Թուրքիոյ մէջ ևս պիտի սկսի, երբ Լոնտոնի և Բարիզի մէջ Ցանձնախմբին ձեռամբ բաւական նոր արժեթղթեր ստորագրուին և աստ ղրկուին հասարակութեան տալու ։ Միացման պայմանաժամ որոշուած էր 1885 յունուար 1. բայց Օսմանեան Պարտուց Խորհուրդն հաւանօրէն պիտի երկարէ պայմանաժամը, գործողութեան կատարման միջոց տալու համար ։

—Եգիպտոսի արժեթղթոց գլխամասին յատկացեալ գումարին վճարումը ժամանակ մը դադրելուն առթիւ Եգիպտական Պարտուց Եւրոպական Ցանձնախմբին կողմէ Նուպար փաշայի Նախարարութեան դէմ Աղեքսանդրիոյ Միջազգային դատարանաց առջև բացուած դատին ունկնդրութիւնն սկսաւ Նոյմ. 25ին։ Ցանձնախմբին փաստաբանն ըսաւ թէ Նախարարք և անոնց հրամանին հնազանդելով Ցանձնախմբին յատկացեալ գումարները չվճարող գաւառային կառավարիչք յանցաւոր են, և պարտին դատապարտուիլ երեք տարւոյ շղթայակապ աշխատութեան ։ Յաջորդ նիստի մը մէջ Նախարարութեան փաստաբանը պիտի խօսէր, և շաբաթէ մը դատարանին վճիռը պիտի արտասանուէր ։

—Թայմզի Թղթակիցն յԱղեքսանդրիա՝ կը հեռագրէ հետեւեալն Եգիպտոսի անբարեկարգ վիճակին վրայ·

Աւազակութեան շատ ծանր դէպքեր կը շարունակեն տեղի ունենալ երկրին ներսերը։ Կը պատմուի թէ կառավարական պաշտօնատար մը քիչ մը գործունէութիւն ցուցած լինելով ոճրի մը հեղինակները փնտռելու մասին, եւ կենալու ազդարարութիւն ստացած է աւազակաց կողմէ, որք միանգամայն 50 ոսկւոյ երաշխաւորութիւն պահանջած են, մահուան սպառնալեօք ։ Պաշտօնատարը վճարեր է գումարն, իւր գլուխն ազատելու համար ։ Ուրիշ դէպքեր ալ տեղի ունեցած են, և ներքին գործոց նախարարն ինք յանձնարարած է ժողովրդեան որ սպառազինական նախարարութեան դիմեն ինքնապաշտպանութեան համար զէնք խնդրելու ։ Աւազակաց վրէժխնդրութիւնը չը հրաւիրելու համար շատ դէպքեր ծածուկ կը պահուին ։ Անկարելի է որ իրաց այս վիճակ տեւէ առանց պատահման ծանրագոյն անկարգութեանց ։ Այն իշխանութիւն որ երբեմն բիրտ կերպիւ բայց վերջապէս ազդուաբար կը պահպանէր բարեկարգութիւնը, վերցուած է երկրէն և անոր տեղ ոչինչ թողուած է ։ Ոստիկանութիւնն, իւր կազմութեան մէջ շարունակ փոփոխումներ տեղի ունենալուն պատճառաւ, այսօր զուրկ է ամեն զօրութենէ ։ Ոստիկանութեան լիաթոշակ անգլիական սպայք իրենց ժամանակը կը վատնեն զինուորական կրթութեան ու կարգապահութեան խնդիրներով, բայց մնաւ իշխանութիւն չունին։ Նոր դատարանք, թէև անկաշառ կարենան լինել, շատ դանդաղաշարժ են, և իրենց երկար ձեւակերպութիւնք չեն համապատասխաներ ժամանակին ստիպողական պիտոյից, որով ո՛չ միայն ոճիրներն երբեք չեն հանուիր, այլ նաև՝ եթէ հանուին՝ անպատիժ կը մնան։ Եւրոպական ոստիկանութիւն մը պէտք է, անգլիական դատաւորական ձայնիւ մը ։ Այս պահանջումն ընողներ Կիպրոսի օրինակը կը յիշեն, և կ՚ըսեն թէ Անգլիա ստանձնած լինելով Եգիպտոսի բարեկարգութեան գործը, պարտի նոյն միջոցներն ի գործ դնել որք լաւ արդիւնք տուած են յիշեալ կղզւոյն մէջ ։

—Գերմանական լրագրեր կը հերքեն այն լուր թէ Գերմանիա մտադիր է իւր հովանաւորութեան ներքեւ առնուլ Զանզիպարի Սուլթանին երկիրը ։

—Չինական կառավարութիւնը ծանուցած է օտար տէրութեանց հաստակներուն թէ Ֆրանսական յարձակումն յետս մղելու համար քանի մը կարեւոր նաւահանգիստներու բերանը ծովամթեր դրուած են ։ Ֆու Չեուի նաւարանը, զոր քանդեցին Ֆրանսացիք, կը նորոգուի, և չինական զօրքեր շարունակ կրթութիւններ կ՚ընեն ։ Չինացւոց բարձր դասերը տակաւին պատերազմելու հակամէտ են, և կը մերժեն խաղաղական առաջարկները ։

—Նիւ Եորքի և թերեւս աշխարհի հարուստագոյն անձը, Պ. Վանտրպիլդ, մօտերս Միաց. Նահանգաց Բժշկական Դպրոցի մը նախագահին նամակ մը և նամակին մէջ կէս միլիոն տոլարի (100 հազար անգլ. ոսկւոյ) փոխանակագիր մը ղրկեց, որպէս զի նոր շէնք մը շինուի և կալուածներ գնուին Դպրոցին անընդհատ շարունակման համար ։

—1878 ի Բարիզի Արուեստահանդէսին հաշիւները մօտերս լմնցան ։ Ամբողջ ծախքն, որ ի սկզբան 35,313,000 ֆր. ենթադրուած էր, հասեր է 50,343,404 ֆր. ի։ Ի հաշիւ այս ծախուց, կառավարութիւնը վերջին վճարումն ըրեր է 1884 սեպտ. 30 ին ։ Արուեստահանդէսին հասոյթն 25,225,000 ֆր. ենթադրուած էր, և 23,500,000 ֆր. ի միայն հասեր է։ Հետեւապէս, ծախքերն հասոյթէն աւելի եղեր են 31,658,277 ֆր։ Այս բացը գոցելու համար 10 միլիոն ֆր. առնուեր է 1878 ի կառավարական ելմտացոյցէն, և 20,658,277 ֆր. կը մնայ վճարելի։ Կառավարութիւնը պիտի առաջարկէր Խորհրդարանին այս գումարն առնուլ 80 միլիոն ֆր. էն զոր փոխ կուտայ Ֆրանսայի Դրամատունը ։

—Երուսաղէմի հրեայ հասարակութիւնն այժմ կը համնի 15,000 հոգւոյ ։

—Անցեալ շաբթու մէջ քիչ մնաց որ Պ. Կլատսթըն կառքի մը ներքեւ ջախջախուէր։ Նախարարապետը կ՚անցնէր Բիքքատիլլիի պողոտայէն (ի Լոնտոն), որ շատ բանուկ ճամբայ մ՚է, և ծերունի ու կաղ մարդ մը, տեսնելով թէ առանց օգնութեան չպիտի կրնայ փողոցին հակառակ կողմն անցնիլ, խնդրեց Պ. Կլատսթընէ որ թեւէն բռնելով առաջնորդէ իրեն ։ Նախարարապետն անմիջապէս հաւանեցաւ, և մարդուն թեւէն բռնած, կառքերու և անցորդներու ամբոխին մէջէն սկսաւ տանիլ փողոցին միւս կողմն։ Որովհետեւ շատ կամաց կը քալէին, Պ. Կլատսթըն իւր հովանոցով նշան կ՚ընէր կառքերուն՝ քիչ մը դանդաղեցնելու իրենց ընթացքն, երբ կառապան մը շատ ուշ կը տեսնէ այս նշան, և ճիշդ այն միջոցին կը կասեցնէ իւր կառքը երբ քիչ մնացած էր որ Նախարարապետն անոր անիւներուն ներքեւ մնար իւր կաղ ընկերով ։

—Լոնտոնի գործաւոր հասարակութեան մէջ շատ կը խօսուի դիտողութեան մը վրայ զոր Լոնտոնի նախադատ ատեանին դատաւորն ըրած է դատի մը մէջ, զոր գերմանացի գործաւոր մը իւր թոշակն ստանալու համար բացած էր մաշակագործի մը դէմ։ Դատաւորն ըսեր է.

«Այս դատ ցոյց կուտայ թէ Լոնտոնի մէջ կան յոյժ մեծ թուով Գերմանացիներ որք չնչին վարձով կ՚աշխատին, մինչ մեր հայրենակիցներ ու ազգակիցներ անգործութեան մէջ կը մեռնին սովութենէ ։ Եթէ Գերմանացիք վերադառնային իրենց հայրենիք, այսպիսի դատեր լսելու շատ առիթ չէինք ունենար ։ Դժբախտաբար, անգլիացի գործատէրք կը ներածեն միշտ Գերմանացի գործաւորներ, որոց կուտան անյշան թոշակներ։ Կը պատուիրեմ որ այսուհետեւ անգլիացի գործաւորներ գործածեն ։ »

Նոյն պատուէրն առաւելագոյն իրաւամբ կարելի է տալ Հայ գործատէրներու, որք օտարազգի գործակալներ, միջնորդներ, սպասաւորներ և սպասուհիներ կը գործածեն, մինչ իրենց ազգակցաց մէջ չեն պակսիր այս պաշտօններն նոյնչափ յաջողակութեամբ և նոյն գներով կատարելու պատրաստ անձինք ։

—Հռչակաւոր Ֆրանսացի գիտնական Պ. Բասդէօռ, որ շան կատաղութենէ չվնասուելու հնարը գտած է, և ինչ ինչ ախտերու յատուկ մանրէաններն որդերն երեւան հանած և ուսումնասիրած է, մօտերս Հարաւային Ամերիկա, Ռիօ տը Ժանէյրօ պիտի երթայ դեղին տենդի սերմերուն վրայ գիտական փորձեր ընելու համար ։ Այս ուղեւորութիւնը կ՚ընէ հրաւիրմամբ Պրազիլիոյ ուսումնական և մարդասէր Կայսեր Տոն Բէտրոյի, որ Եւրոպա այցելած և եւրոպական քաղաքակրթութիւնն յոյժ գնահատող Վեհապետ մ՚է ։

—Կարպաթեան լերանց վրայ այնչափ սաստիկ ցուրտ կ՚ընէ և այնչափ առատ ձիւն կը տեղայ, որ գայլերու վոհմակներ իրենց լեռնային բնակարանները թողլով Հունգարիոյ մէկնեալ և բնակեալ մասերն արշաւած են ։ Հոմոննա կոչուած տեղը տեսուեր է 120 գայլերու խումբ մը, որ գիւղը մտեր է մինչ բնակիչք եկեղեցի էին, և մեծ սարսափ ձգեր է ։ Հետեւեալ իրիկուն զօրաց գումարտակ մը հասեր է, հրացաններով ու սուիններով զարնելու և ցրուելու համար այս վտանգաւոր այցելուները ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՏԵՆԱՊԵՏԱՑ ԴԻՒԱՆ

Ինչպէս արդէն ծանուցած էր, Ազգ. Ժողովոյ Ատենապետաց Դիւանն երէկ առաւօտ գումարեցաւ ի Մատենադարան Ղալաթիոյ՝ Երուսաղէմայ պարտուց խնդրոյն վրայ խորհրդակցելու համար, և երեք ժամու չափ վիճաբանելէ յետոյ, սկզբամբ ընդունեց յիշեալ պարտուց բարձման համար Վարչութեան կողմէ ներկայացեալ առաջարկը ։ Բայց խնդրոյն մանրամասնութեանց վրայ Վարչութեան հետ բանակցելու համար՝ որոշեց վերստին գումարիլ յառաջիկայ ուրբաթ օրն ։

Ատենապետաց դիւանն ապա զբաղեցաւ Կաթողիկոսական և Պատրիարքական ընտրութեան խնդիրներովն, որոց վրայ նախնական խորհրդակցութիւն մը, և կարծեաց փոխանակութիւնք եղան ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Ազգային Երեսփոխանական Ժողովը չպիտի գումարի յառաջիկայ ուրբաթ օր, ըստ որում Պատրիարքական Փոխանորդ Հօր նոր պաշտօնը վաւերացող և Պատրիարքական ընտրութեան արտօնող հրամանագիրը տակաւին եկած չէ ի Պատրիարքարան ։

ԲՌՆԻ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Աւասիկ ի Զուգուր Չէշմէ կատարուած բռնի ամուսնութեան պարագաները ։

Պայծառ անուն Ամասիացի աղջիկ մը մինչ 2 տարեկան էր տղայն մօրը կողմէ որդեգիր կը տրուի Ամասիացի պաշտպանի մը, որ կը մեծցնէ զայն, Երբ 13 տարեկան կը լինի աղջիկը, պաշտպանը կ՚ուզէ կարգել զայն Բալուցի 41 տարեկան յաղթանդամ և խոշոր մարդու մը հետ, որ իբրև ամուսին Փիզիքապէս բոլորովին անյարմար էր այնպիսի տկար արարածի մը ։ Սա կը մերժէ քանիցս. բայց պաշտպանն անպատճառ Բալուցիին հետ ամուսնացնելու գաղափարին վրայ կը պնդէ, անշուշտ իրեն յատուկ դիտումով կամ շահով մը ։

Աղջիկը Կ. Պոլսոյ մէջ ունի ամուսնացեալ եղբայր մը ։ Ամուսնութեան խորհրդին վրայ անոր բան մը չըսուիր, և ամուսնութեան արարողութեան ալ չի կանչուիր ։

Բալուցիք Մայր-Եկեղեցւոյ ծերունի քահանայի մը ժողովուրդն են ։ Այդ քահանային կը դիմուի պսակելու համար զՊայծառ Բալուցիին հետ ։ Քահանայն ի սկզբան կը մերժէ, բայց յետոյ կը հաւանի ։ Քահանայն Ս. Պատրիարք Հօր վախճանման օրը Պատրիարքարան կը դիմէ. բայց նոյն օր ամուսնական հրամանին չկրնալով առնուլ, նշանախօսութեան ծանուցագրոյն ետեւ նշանակել տալով կը շատանայ ։ Պսակի արարողութիւնը կը կատարուի Հոգելոյս Պատրիարքին յուղարկաւորութեան կիւրակին ։

Մէկ երկու օր բռնի իւր ինքնակոչ ամուսնոյ քով մնալէ յետոյ, Պայծառ միջոց մը գտնելով կը փախչի և իւր եղբօր տունը կ՚ապաստանի, և Նախընթաց շաբթու մէջ Պատրիարքարան դիմելով կը բողոքէ Կրօնական ժողովոյն, յայտնելով թէ բռնի պսակուած է այնպիսի մարդու մը հետ որոյ կինը լինելով պիտի մեռնէր շատ չանցած ։

Դատն առաջին անգամ քննուեցաւ Կրօնական ժողովոյ այս երկուշաբթի աւուր նստին մէջ, ուր կոչուած էին երկու կողմերը ։

Նախ, տարիքի խնդրոյն վրայ, հաստատուած է թէ, Բալուցին իւր քահանայի միջոցաւ 26 տարեկան նշանակել տուեր է, մինչ ժողովոյ առջև յայտարարած է թէ 36 տարեկան է, իսկ իւր Օսմանիէ Թէզքէրէն ցոյց կուտայ թէ 41 տարեկան է ճիշդ ։

Աղջիկը պատմած է ժողովոյ առջև թէ բնաւ չէր ուզեր այր ընդունիլ Բալուցին, բայց իւր պաշտպան և ուրիշներ զինք ծեծելով պարտաւորեցին որ իրենց առջեւ հաւանութիւն յայտնէ քահանային։ Պսակի գիշերը մանաւանդ երկու անգամ ծեծ կերեր է ։ Քահանայն ինքնապաշտպանութեան համար կ՚ըսէ թէ երբ աղջկան կամքն հարցուց՝ հաւանութիւն ցոյց տուաւ։ Աղջիկը կը պատասխանէ թէ զինք ծեծողներուն մէջ հարցուցած է զայդ (*), և բնականապէս չէր կրնար ուրիշ պատասխան տալ։ Բայց քահանայն չխոստովանեցուց զինք, ինչպէս օրէն է, եթէ խոստովանցնէր, աղջիկը միայնութեան մէջ կրնար իւր բուն զգացումներն ըսել։ Հաղորդ ալ չէ տուած ։

Քահանայն այս մասին իւր յանցանքը ճանչցած է, և արտասուալից աչօք ներումն խնդրած է Կրօնական ժողովէն ։ Այս քահանայ 30–40 տարիէ ի վեր կը վարէ զայս պաշտօն, և նկատելով թէ ուրիշ անգամ չէ գործած այսպիսի սխալ մը, թէև մեղմացուցիչ պարագայ մը կայ, բայց կը կարծուի թէ Կրօնական ժողովն յօրինակ այլոց պատիժ մը պիտի տայ բռնի ամուսնութեան այս անգթալից, անողոք և անխոհեմ գործիքին ։

Կրօնական ժողովը չէ կրցած հասկնալ թէ աղջկան պաշտպանն ի՛նչ մասնաւոր դիտումով զայն բռնի ամուսնացուցած է Բալուցիին հետ ։ Այս կէտը պարզելու համար, պաշտպանն և արարողութեան ներկայ գտնուող ուրիշ քանի մը օժանդակք հրաւիրեալ են Կրօնական ժողովոյ առաջիկայ նստին ։

Ժողովն արդէն ամուսնութիւնն անվաւեր դատած է իբրեւ «բռնի», և այս պատճառաւ աղջիկը բաժնուած է ինքնակոչ ամուսնէն։ Կը կարծուի թէ յաջորդ նստի մը մէջ պսակը բոլորովին պիտի լուծուի որպէս «բռնի և անբնական»։ Բայց խնդրոյն պատմութեան նայելով, խեղճ աղջկան կրել տրուած զրկանքն այնչափ ծանր է որ անշուշտ բաւականապէս չփոխարինուիր միայն պսակը լուծելով. զի աղջիկը բնակցութիւն մերժելով, գործականապէս լուծած է զայն արդէն։ Պէտք է յօրինակ այլոց ծանր պատիժ մը տալ այսպիսի անպատիւ չհատակութեանց հեղինակներուն ։ Ուրիշ ամեն ազգի մէջ, այս կարգի բռնութեանց զոհերուն նիւթական գոհացում մը տալն եւս օրէն է. զի անոնք նիւթական զրկանք մ՚ալ կրած են, որ կը վտանգէ անոնց ապագայ բարեկեցութիւնը ։

ԱՐԾԱԹԵԱՅ ՊՍԱԿ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿԻ ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒԹԵԱՆ

Ս. Պետերբուրգ, 15 Նոյ. 1884

Պետերբուրգի հայ ուսանողութիւնը ցանկանալով ցոյց տալ իւր յարգանքը դէպ ի հանգուցեալ Ներսէս Պատրիարքի յիշատակն և մանաւանդ դէպ ի այն գաղափարն, որը մարմնացած էր նորա մէջ, որոշել էր իւր միջից ուղարկել երկու պատգամաւոր հանդերձ արծաթեայ պսակով ։ Պատգամաւորներն արդէն ընտրուած էին (Զաքարեան և Մելիք–Ադամեան), երբ մի քանի անկանխել հանգամանքներ ստիպեցին ուսանողութիւնը յետ կենալ պատգամաւորութիւն ուղարկելու դիտաւորութիւնից ։ Այդ հանգամանքներից ամենագլխաւորն էր ուսումնարանական վարչութեան արգելքը, որը այդ երեւոյթի մէջ նկատելով մի տեսակ քաղաքական ցոյց, չկամեցաւ թոյլ տալ ընտրուած պատգամաւորներին հեռանալ Պետերբուրգից ։ Ուստի բաւականանալով միմիայն պսակով և ցաւակցական ուղերձով, այսօր ուղարկեցինք յանուն Ձեր պատուական լրագրի խմբագրութեան մեր պսակն և ուղերձը ։ Վստահ լինելով Ձեր բարութեան և դէպ ի մեծանուն Պատրիարքն ունեցած յարգանքի վրայ, թոյլ ենք տալիս մեզ խնդրել պատուական Խմբագրութիւնից որ յանձն առնէք Պատրիարքի մահուան քառասնորդ օրը այդ պսակը դնել հանգուցեալի գերեզմանի վրայ և կարդալ ուղերձը ։ Այնուհետեւ պսակը յանձնել Պատրիարքարանին կամ թողնել այնտեղ ուր որ պահուելու են միւսացեալ պսակները ։

Ցանկալի էր որ, ինչպէս պսակի դնելը, նոյնպէս և ուղերձի ընթերցումը յանձն առնէր մեզ ամենքիս յարգելի և սիրելի Արփիար Արփիարեանը ։

Ի դիմաց ուսանողութեան նախապէս յայտնելով Ձեզ մեր շնորհակալութիւնն և յարգանքը

Մնում եմ ի սրտէ Ձեզ յաջողութիւն ցանկացող * * *

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻ հիմնադիր Սրբուհի Մայրապետ կը ծանուցանէ թէ յիշեալ հաստատութեան ԺԹ-րդ տարեդարձին առթիւ Գեր. Եղիշէ Ծ. վարդապետ Այվազեան Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ վաղը Խասգիւղի Ս. Ստեփանոս եկեղեցւոյն մէջ, վասն հոգւոյ երջանկայիշատակ Ներսէս Պատրիարքին, որ Որբանոցի բարերարն ու պաշտպանն եղած է ։ Ետ աւարտման եկեղեցական արարողութեան, Որբանոցի սանուհիք հանգուցեալ Պատրիարքին պատկերը շրջապատելով, դամբանական ներբողներ պիտի խօսին ։

Սրբուհի Մայրապետ հրաւէր կը կարդայ Որբանոցի բարերարաց և համայն գթասիրտ ազգայնոց իրենց ներկայութեամբ մասնակցիլ սոյն սգահանդէսին և մխիթարել որբուհեաց վշտալից սրտերը ։

ԱՐՏՕՍՐ Ի ՇԻՐԻՄ .—Հոգելոյս Ներսէս Պատրիարքի շիրմին ձօնեալ սոյն գեղեցիկ ՄԱՀԱՆՈՒԱԳ, զոր հեղինակած է ազգային երաժշտապետ Տիգրան էֆէնտի Չուխաճեան և որոյ վրայ կանխաւ ծանօթութիւն տուած ենք, հրատարակեցաւ ։

Տետրին ճակատը կը տեսնուի Ներսէս Պատրիարքի պատկերը ճարտարապէս փորագրեալ ։

ՄԱՀԱՆՈՒԱԳԻ վաճառման կեդրոնատեղին է Բերա, Թէքքէ-գարուսը, թիւ 506 ։ Անցք Հաճօբուլոյ, դաշնակավաճառ Պ. Ստամի խանութը. Ղալաթիա, Ցակոբ Արշակ էֆէնտիի թղթավաճառանոցը. Պոլիս, Պահճէգարու, Համիտիէ ճառաթէսի, Արամեան և Ընկ. գրատունը ։

Գին տետրին 10 ղրշ.

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

1884 Նոյեմբեր 24

Բովանդակութիւն

Ա. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ · Տեսութիւն մը մեծ տէրութեանց յետամնացութեան վրայ · Բ. Ք.
Բ. ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ · Պ. Կլատսթըն—[illegible] — Լորտ Կրանվիլ.
Գ. ԱԶԳԱՅԻՆ · «Արշալոյս»ի պատասխանը. ՄԱՐԶՊԱՆ ·
Դ. ԲՈՒՍԱԲԱՆԱԿԱՆ · [illegible] Ց. ՆՈՒՍՈՒՐԵԱՆ ·
Ե. ՏԵՂԱԳՐԱԿԱՆ · Եփրատայ Տեղերը. ՄԱՐԿՈՍ ՆԱԹԱՆԵԱՆ ·
Զ. ՆՈՐԱՎԷՊ · Սէլմա (ԷՕԺԷՆ ՊԼԷՌԱ) Թարգմ. Լ. Բ.
Է. ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ · [illegible] երկրոյ · Ց. ՑԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ ·
Ը. ԶԱՆԱԶԱՆՔ · [illegible] մը · —Քրիստոֆորոս Կոլոմբոսի [illegible] մը ·
Թ. ՔԱՂՈՒԱԾՔ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԼՐՈՑ · Արտաքին, Ներքին, Ազգային ·
Ժ. ՍԻՄՈՆԷ ԵՒ ՄԱՐԻ · (ԿԶԱՎԻԷ ՏԸ ՄՈՆԹԷՊԷՆ) Թարգմ. — Մ. ՉՕՊԱՆԵԱՆ ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հանրօգուտ շինութեանց Նախարար Րայիֆ փաշայի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը գումարեցաւ Նախընթաց օրն յիշեալ պաշտօնատան մէջ ։ Այս գումարման նպատակն էր տեղեկութիւններ քաղել երկաթուղեաց միացման խնդրոյն մէջ կառավարական այլեւայլ վարչութեանց ունեցած շահերուն վրայ, և խորհրդակցիլ, որպէս զի այդ շահեր պաշտպանուին կնքելի պայմանագրին մէջ ։

Յանձնաժողովոյ անդամք են՝ Թղթատարութեանց վերատեսուչ Իզզէթ էֆէնտի, Մաքսատանց վերատեսուչ Էտիպ էֆէնտի, Պէհրամ էֆէնտի, Կամըրջօղլու խճուղեաց տնօրէն Պ. Կալլան, և Սպարապետութեան կողմէ զօրավար մը ։

Մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպանատան խորհրդական Պ. Օնուի Լիզպոնի դեսպան անուանելուն լուրը կատարելապէս ստոյգ է, հակառակ ոմանց հերքման։ Բայց Պ. Օնու իւր վատառողջութեան պատճառաւ խնդրած է որ ետ առնուի այս տնօրինութիւն ։ Խնդիրը Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան ներկայացած է և տրուելիք որոշման կ՚սպասուի ։

Պաշտօնական աղբերց մէջ զրոյց մը կայ թէ Վիեննայի ֆրանսական դեսպան Տիւշաթէլ կոմսը Կ. Պոլսոյ դեսպան պիտի անուանի Տը Նոայլ մարքիզին տեղ ։

Պուլկարաց Էկզարքը նոր ձեռնարկներ կ՚ընէ կայսերական կառավարութեան քով, որպէս զի Թէոֆիլոս անուն պուլղար քահանայն սպաննողները պատժուին և Մակեդոնիոյ այլեւայլ կողմերը պուլղար վարժապետներ կարգուին ։

Ֆար տիւ Պոսֆոր կը ծանուցանէ թէ Արեւելեան երկաթուղեաց խնդիրը վերջնապէս լուծող կայսերական հրովարտակը պատրաստուելու վրայ է և պիտի ելնէ ի մօտոյ ։ Հրովարտակին պարունակութիւնը ծանօթ չէ դեռ։

Կը հաւաստեն թէ Թուրքօ-Ռուս առեւտրական նոր դաշնագրի մը կնքման համար սկսուած բանակցութիւնք Բեդրսպուրկի մէջ պիտի կատարուին՝ Օսմանեան դեսպան Շաքիր փաշայի և Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան միջեւ ։

Նախընթաց օրը, Բ. Դրան Ներքին և Արտաքին գործոց, ինչպէս նաև Պետական խորհրդոյ պաշտօնատարաց օգոստոսի ամսականները վճարուեցան ։

Պարսկական դեսպան Միրզա Մոհսին Խան Նախընթաց օրը Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ Եպարքոսին հետ ։

Ներքին գործոց Նախարար Բարձր. Էսհէմ փաշա հրահանգ ղրկած է Օսմանեան գաւառաց կուսակալներուն, որպէս զի իրենց կառավարած գաւառներուն ճշգրիտ կացութեան վրայ մանրամասն տեղեկագիր մը փութապէս պատրաստելով Պոլիս ղրկեն ։

Երկու օրէ ի վեր Ղալաթիոյ մէջ զրոյց կայ թէ Մանիֆաթուրայի ուրիշ հայ վաճառատուն մ՚ալ սնանկացեր է 60,000 ոսկի բացով։

Ֆէնէրի յունաց Մայր Վարժարանի 1883-84 տարւոյ ելմտից հաշուեկշիռը Պատրիարքարանի վարչական խառն ժողովոյ ներկայացուած լինելով, յատուկ յանձնաժողովոյ մը քննութեան ենթարկուած է ։

Ցունաց Ս. Պատրիարքին նախաձեռնութեամբ Ֆէնէրի Պատրիարքական մեծ եկեղեցւոյն նորոգութեան ձեռնարկուած է այս օրերս ։ Շինութեան ծախքը կը հոգան Պ. Լ. Զարիֆի և արքունի պալատան ճարտարապետ Վասիլաքի էֆէնտի, որք անձամբ կը հսկեն աշխատութեանց վրայ ։

Պոլսի կառավարիչն Ատաբազարէն երկրորդ հեռագիր մ՚ուղղելով Ներքին գործոց նախարարութեան՝ կը ծանուցանէ թէ Կեսարիոյ թղթատարը կողոպտող աւազակներէն միոյն վրայէն, որ այս օրերս ձերբակալեցաւ, 30 ոսկի գտնուած է ։ Աւազակը տեղ մը ցոյց տուեր է, ուր 311 մէճիտ պահած է եղեր · այս գումարէն 20 ոսկի և քիչ մը մանր դրամ տուեր է Օսման անուն անձի մը, 14 մէճիտ իւր երկու բարեկամաց, և 20 մէճիտ իւր մէկ ընկերին՝ րեվոլվեր մը գնելու համար ։

Հալէպէն կը գրեն թէ քաղաքէն մինչեւ Իսկէնտէրուն կառուցուած խճուղին մեծ փութով առաջ կը տարուի ։ Հազար հինգ հարիւրէն աւելի գործաւորք կ՚աշխատին, և կը յուսացուի որ շինութիւնը մինչեւ յառաջիկայ գարուն աւարտի ։

Թէհրանէն առ Հագիգաթ ուղղեալ նամակ մը կը պատմէ թէ Պարսից կառավարութեան և Շահին կողմէ յոյժ սիրալիր ընդունելութիւն եղեր է վերջերս անդ գնացող գերմանական պատուիրակութեան ։

Սոքա, ցորչափ Թէհրան մնան, Ն. Վեհափառութեան հիւր պիտի լինին և ճոխապէս կահաւորեալ գիւղական տուն մը պիտի բնակին, ուր բնակած է Վեհ. Սուլթանին թիկնապահ Սիւլէյման փաշա, որ անցեալ տարի Թէհրան գնաց յատուկ պաշտօնով։ Տպագրական ու Թարգմանութեան դիւանի տնօրէն Սէնիյ-իւլ-Տէվլէ և բնիկ Պոլսեցի Տօքթ. Բէքմէզ, որք քաջ հմուտ են գերմաներէն լեզուին, պաշտօն առեր են Շահին կողմէ պատուիրակութեան անդամոց ընկերանալ իբր թարգման ։

Գերմանացի պատուիրակք, բաց յայլոց, Շահին նուիրեր են Վիլհէլմ կայսեր մեծադիր և գեղեցիկ մէկ պատկերը, կտաւի վրայ նկարուած ։

Ամեն կողմէ կը հարցուի մեզ թէ ինչո՞ւ համար խօսած չենք 170 միլիոնի հանրային Բաժանորդագրութեան վրայ որ բացուած է ի հաշիւ հելլենական կառավարութեան և ասոր կ՚եզրակացընեն թէ մեր լռութիւնն իրենց համար ետ կենալ կը նշանակէր այդ ձեռնարկէ։ Մեր մտածումն այդ չէ եղած ։ Մեք մանաւանդ հակամէտ ենք կարծելու թէ այդ գործողութիւնը լաւ կերպիւ բռնուած և յոյժ օգտաւէտ է, բայց անձնական կարծիք մ՚է սա զոր չենք կրնար հաստատել մեր ընթերցողաց՝ ի չգոյէ պաշտօնական տեղեկութեանց ։ Նմանօրինակ պարագայից մէջ սովորութիւն է ուղղակի տեղեկութիւններ ըստանալ, և ըստ որում՝ ոչինչ հաղորդուած է մեզ, զգուշացանք մեր ընթերցողները սխալ ճամբու մէջ առաջնորդելէ ։ Կը սիրենք յուսալ թէ այս մոռացումն դիտմամբ չէ, որովհետեւ լաւագոյն յարաբերութիւններ կը տածենք յոյն գաղթականութեան հետ ։ Չենք կրնար հասկնալ թէ շրջաբերութեան հոգն ստանձնող պանքաներն ինչ պատճառաւ կամաւ հրաժարած են հայ դրամագլխոց աջակցութենէն, և անտես ըրած են մեր բարեկամաց ծանուցանել Բաժանորդագրութեան պայմանները ։

Թէրճէմանը Հագիգաթ կ՚ըսէ թէ Լա Թիւրքի, Ճէրիտէի Հավատիս և Օսմանլը լրագիրք, կայսերական երկու պալատանց միջեւ երկաթուղի մը շինելու անհիմն լուրն հրատարակած լինելնուն պատճառաւ դադրած են, և կը յուսայ որ քիչ օրէն ներողութեան պիտի արժանանան ։

Բայց Լա Թիւրքի իւր երեկի թերթով չծանուցաներ իւր դադարումը ։

Թարիգի արտօնատէր Ֆիլիպ էֆէնտի կը յայտարարէ այսօր իւր լրագրոյն միջոցաւ թէ Ճէրիտէի Հավատիսի արտօնութիւնն ևս իրեն շնորհուած է Վեհ. Սուլթանին կողմէ, հետեւաբար քանի մ՚օրէն Ճէրիտէ լրագիրը Ֆիլիպ էֆէնտիի տնօրէնութեամբ պիտի հրատարակուի ։

(*) Ոմանք տարօրինակ ակարամութիւն մը ցոյց կուտան, բռնի ամուսնութեան զոհերուն հաւանութեան յայտարարութեանց չափազանց արժէք տալ ձեւացնելով, առանց ի նկատ առնլու ճնշման տակ և այն ալ ֆիզիքական ճնշման տակ գտնուելու պարագային, յորում չէ թէ տկար աղջիկներ, այլ զօրաւոր մարդեր իսկ շատ անգամ իրենց զգացմանց հակառակ վկայութիւններ տուած են . . . ։

Հեռագիրը ծանոյց արդէն թէ Բեդրըսպուրկի այժմեան Անգլիական դեսպան Սըր Էտուարդ Թորընթոն Կ. Պոլսոյ դեսպան անուանուած է ։

Նորընտիր դեսպանն որդին է հանգուցեալ Սըր Էտուարդ Թորընթոնի, որ ժամանակաւ Լիզպոնի Անգլիական դեսպանի պաշտօնը վարած և Բորթուգալի Յովհաննէս Զ. թագաւորին կողմէ Բազիլհասի կոմսի տիտղոսն ստացած է ։ Սըր Թորընթոն այս տիտղոսը ժառանգելով իւր հօրմէն որ 1650ին մեռաւ դեսպանական ծառայութեան մէջ մըտաւ 1842ին, և այդ թուականէն մինչեւ 1859 այլ և այլ տեղեր դեսպանական կցորդի և քարտուղարի պաշտօն վարելէ յետոյ, 1859ին Լա Բլաթայի հանրապետութեան քով դեսպան կարգուեցաւ և 1865 յուլիսին Պրէզիլ ղըրկուեցաւ ։ Ուր մինչեւ 1867 մնալէ յետոյ, Բորթուգալի դեսպան անուանեցաւ ։

Սակայն Լիզպոն չգնաց և երկու ամիս յետոյ Վաշինկթօնի Անգլ. արտասովոր դեսպան կարգուեցաւ Սըր-Ֆրէտէրիք Պրիւսի տեղ, և ի փոխարէն իւր ծառայութեանց Բաղանեաց Կարգի պատուանշան ստացաւ։ 1874ին Սըր Էտուարտ Թորնթոն Թագուհւոյն առանձնական խորհրդին անդամ անուանեցաւ։

Կ. Պոլսոյ զինուորական վարժարանաց տնօրէն Ֆոն-Տէր-Կոլծ փաշա նախընթաց օրը զինուորական Բիւշտիէ վարժարաններուն այցելեց, աշակերտաց ներքին բարեկարգութիւնն ու կարողութիւնը տեսնելու և հասկնալու համար ։ Գերմանացի սպայն այս առթիւ ծանոյց յիշեալ վարժարանաց տնօրէններուն թէ աշակերտք այսուհետեւ համազգեստ պարտին հագնիլ ։

Ֆոն-տէր-Կոլծ փաշա պաշտօն ստացած լինելով նաեւ քաղաքային Բիւշտիէ վարժարանաց բարեկարգութեան հսկել, այս օրերս զանոնք եւս պիտի այցելէ ։ ——

Անցեալ կիրակի, կէս օրին, Այտընի Ինապատ կոչուած տեղն երկրաշարժի ուժգին ցնցումներ զգալի եղեր են տասն և չորս անգամ։ Նոյն գիշերը, Տէյիրմէնճիքի մէջ եւս գետինը ցնցուեր է մինչեւ առաւօտ ։

Ռումանական Պանքնոթներու գինը թէպէտ զգալի կերպիւ իջած է այս օրերս, սակայն կը կարծուի թէ երկար չպիտի տեւէ այս, և յիշեալ Պանքնոթք իրենց առջի գինը պիտի գտնեն ։ Գնոց այս անկման պատճառ եղած է հրապարակի վրայ հրատարակուած լուր մը թէ՝ Լոնտրայի Սթարթալի դըրամատան սնանկութեան պատճառաւ՝ Ռումանիոյ պանքան մեծ կորուստներ ըրած էր ։ ——

Էնկիւրիէն Ներքին գործոց նախարարութեան ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ըստ բաղձանաց տեղացւոց և հրամանաւ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան, սպիտակ մարմարիոնէ փառաւոր կոթող մը կանգնուեր է Էնկիւրիէն ի Նիկոմիդիա տանող ճամբուն վրայ, Նալլու—Խան կոչուած քարաժայռի մը վրայ ։ Այս կոթող նուիրուած է Կայսերական Սուլթան Համիտ Բ. Վեհ. Կայսեր ։ Կանգման հանդէսը կատարուեր է մեծ շքով և ի ներկայութեան խուռն բազմութեան ։ Խճուղին եւս Համիտիէ կը կոչուի ։

Սելանիկէն երկու հազարամեթր հեռաւորութեամբ Նէօլվիտա անուն գիւղ մը կայ, ուր 120 տուն և երեք պուլղար ընտանիք կը բնակին ։ Այս վերջինք աղերսագրով մը խնդրեցին կուսակալէն որ յունաց դպրոցն իրենց յանձնուի։ Կուսակալը խնդրագիրը գաւառին վարչական ժողովին յղեց, և նա ալ որոշեց անմիջապէս որ պուլղար լեզուն պարտաւորիչ լինի յիշեալ դպրոցին մէջ և Պուլղար ուսուցիչ մը գտնուի ամեն ժամանակ ։ Յունաց առաջնորդը բողոքեր է այս տնօրինութեան դէմ և խընդիրը ձեռնհաս իշխանութեան քննութեան յանձնուեր, ըստ Ֆարի ։

Մախսուսէի ընկերութիւնը մտադիր է շոգենաւային առօրեայ երթեւեկութիւն մը հաստատել Նիկոմիդիոյ ծոցին և Կ. Պոլսոյ միջեւ ։

Վերաքննութեան ատենի առաջին նախագահ Վասըֆ էֆէնտի, որ անձնական տկարութեան մը պատճառաւ չէր կրնար իւր պաշտօնատեղին երթալ, ապաքինած է, սակայն բժշկաց խորհրդով ժամանակ մ՚եւս իւր պաշտօնատեղին չպիտի երթայ ։

Միտիլլիէն կը գրեն թէ տեղական իշխանութեան ջանիւք բազմաթիւ ծովահէնք բռնուեր են կղզւոյն այլ և այլ կողմերն ։ Ասոնց մէջ կան ոմանք որք արդէն համբաւաւոր եղած են իրենց շահատակութիւններով ։

Ասկէ առաջ Իզմիրի Քարա—Թաշ կոչուած թաղին մէջ Սուլթանիէ անուամբ մեծ վարժարան մը բացուեցաւ, ուր մտադրութիւն կար ի սկզբան առանց կրօնի և ազգի խտրութեան աշակերտներ ընդունիլ և կրթել, և այսպէս Արեւելեան այլ և այլ ազգաց միջեւ մերձաւորութիւն մը հաստատել ։ Բայց այս խորհուրդ յետոյ ի բաց թողուելով, յիշեալ հաստատութիւնն փոխարկեցաւ երկրագործական և առեւտրական վարժարանի ։ Տեղացիք ի ժողով գումարուելով, 6000 Օսմ. ոսկի հաւաքեցին և խոստացան ամեն տարի նոյնքան գումար մը վճարել ի նպաստ ծախուց վարժարանին ։

Իտարէի Մախսուսէի Տօլմա Պաղչէ շոգենաւը Սելանիկէն եկած ատեն Չէքմէճէի բայերը խրած լինելով, Շէհբէր շոգենաւն անմիջապէս ճանբայ հանուեցաւ օգնութեան երթալու համար ։

Նէօլըոս կը ծանուցանէ թէ երկու շաբթուան մէջ Բերա Սագըզ—աղաճի փողոցը քանիցս գողութեան դէպքեր տեղի ունեցած լինելով, այդ կողմերու բնակչաց խընդրանօք որոշուած է յիշեալ փողոցին բերանը պահակ զինուոր մը կեցունել ։

Եալովայէն իբր եօթ ժամ հեռու Եէնի գիւղի բնակիչներէն այրի կնոջ մը 21 տարեկան որդին՝ Յակոբ Յովսէփեան՝ իւր մօր զարդերէն մէկ երկու շարք հին ոսկի գողնալով, որք ընդ ամենն 25-30 ոսկի կարժէին, Պոլիս կուգայ, հետն ունենալով 15 տարեկան ուրիշ տղայ մը ։ Ասոնք երկու երեք օրի չափ Պոլսոյ կողմը պանդոկ մը բընակելէ յետոյ, երէկ նաւակ նստած շոգենաւ կ՚երթային Նիկոմիդիա ուղեւորելու համար ։ Ծովու վրայ հսկող ոստիկանը տեսնելով որ երկուքն ալ անցագիր չունէին, Ղալաթիոյ մաքսատունը կը տանի զանոնք, ուր հարցաքննուելով կը խոստովանին իրենց յանցանքը ։ Գողցուած ոսկիներուն մէկ մասը քովերնին կը գտնուէր ։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ

1884 Նոյեմբեր 1էն մինչեւ 30

ՀԱՍՈՅԹՔ

	Օրական	Ամսական
Պէշիքթաշի գիծ	5,373·48	161,204·50
Պոլսոյ »	4,067·60	122,028·—
Շիշլիի »	5,278·17	158,345·25

Ընդհանուր Տնօրէն
Ա. ԹՐԻՒԼԷ

Կ. Պոլիս, 1884 Դեկտեմբ. 5

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՔՈԼԵՐԱ

Մատրիտ, 5 դեկտ.

Սահմանագլխոց վրայ հաստատեալ քարանթինան վերցաւ ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Լոնտրա, 5 դեկտ.

Երեսփոխանական ժողովն երկրորդ ընթերցմամբ ընդունեց ընտրական շրջանակաց վերաբաշխման վերաբերեալ օրէնքը ։

Երեսփոխանական ժողովն որոշեց իւր նիստերն յետաձգել յառաջիկայ շաբաթ օրէն սկսեալ մինչեւ փետրվար 19։

Լոնտրա, 5 դեկտ.

Լորտերու ժողովը վերջնապէս քուէարկեց ընտրական բարենորոգման վերաբերեալ օրէնքը ։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Պուքրէշ, 5 դեկտ,

Ներկայ խորհրդարանը բոլորովին նոր ընտրական օրէնքի մ՚արդիւնք լինելով, Պրաթիանոյի նախարարութիւնն հրաժարական տուաւ որպէս զի ազատ ասպարէզ թողու մեծամասնութեան համամիտ նախարարութեան մը կազմութեան համար ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 24 Նոյեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	109 13/16
3 » » » (վճռկնի)	109 5/8
3 » Բարիզի » (պանքայի)	22 95
» » » (վճռկնի)	23 97 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	դհկ.	9 9 1/2
Պորսային գոցուելէն վերջը	»	9 9 1/2
Բերայի մէջ	»	9 9 1/2
Այսաւօտուն բացուեցաւ	»	9 10
Բարձրագոյն գին	»	9 10
Նուազագոյն	»	9 9 1/2
Կէս օրին	»	9 9 1/2
Իւնիֆիէ Եգիպտական (գ. կ.)		— —
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ		70 —
Բերայի մէջ		70 —
Այս առտու բացուեցաւ գ. կ.		7 7 1/2
Կէս օրին		70 7 1/2
Չէվալէսիզ		17 1/2
Բէջօր գօնսօլիտէի		—
» իւնիֆիէի		—
փոխառութիւն 1863	Ֆր.	78
» 1865	»	59
» 1869	»	52 50
» 1873	»	46 50
Պօն տիւ Թրէզօր	Անգլ. Լր	22 50
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	45 50
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ	»	383
Բաժնեթուղթ Լոտրիօյի	»	70

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լր	3 28
Քրէտի ժէնէրալ (գ. կ.)	Օսմ. Լր	7 12
Պանք տը Գոնս.	»	5 25
Սօս. Շամէ է վալէօր	Օսմ. Լր	3 24
Թրամուէյ	» »	285

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	դրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 32
Անգլիական ոսկի	»	110 20
Բօլ Իմբերիալ	»	89 36
Քրիմից	»	54 25
Ռուպլի թղթադրամ	»	8 76
» արծաթ	»	89 30
Ֆիօրին	»	9 1
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	108
Վեցնոց	»	102 35
Հինգնոց	»	102 35
Մէթալիք	»	98 20
Պղինձ	»	780
Թղթադրամ	»	3000

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 5 Դեկտեմբեր ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ գոցուեցաւ	99 13/16
Օսմ. բացուեցաւ	8 1/2
» » գոցուեցաւ	8 1/2
Օսմ. փոխառութիւն 1865	11 7/8
» » 1869	10 5/8
» » 1871	69
» » 1872	20 3/4
» » 1873	9 1/8
փոխառութիւն 1877	82
Պանք Օթօման	14 5/8
Ռուսական փոխառ. 73 (գ. կ.)	95 5/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	63
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	88
Տայրա Սանիէ	62 1/2
Դոմէնիալ (փոխառ. Ռօշիլտ)	88
Հունգարական պարտաթուղթ 1877	102 3/4
փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 524

Վիէննա, 5 Դեկտեմբեր ժամ 4 երեկոյ

փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	123 65
Օսմանեան երկաթուղի	22 20

Բարիզ, 5 Դեկտեմ. ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 % բաց	108 82 1/2
» » 3 % բաց	79 37 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ բացուեցաւ	8 65
» » գոցու. (գ. կ.)	8 62 1/2
» » 1865	60
» » 1869	52
» » 1873	47
Օսմանեան երկաթուղի	46 75
» Րէժիի բաժնեթուղթք	522 50
Պանք Օթօման	606 25
Գրէտի Լիոնէ	525
» Ֆօնսիէ	1315
Բաժնետոմս Լիօնի (գուբ. կոր.)	1243 75
Սուէզի ջրանցք	1870
Ռուսական 5 % 1877ի	100 1/2
Իտալական Ռանթ	98 72
Եգիպտական միացեալ գոց	319 37 1/2
Սպանիական (արտաքին)	60
Բրիօրիթէ Թիւրք	388 75
5% Հելլենական	360
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 32

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Դեկտեմբեր 5 ժ. 10, վ. 45

Ֆրանս. Ռանթ, 4 1/2 %	108 81 1/4
Օսմանեան »	8 62 1/2
Եգիպտական միացեալ	320

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՔ

Մանկաբարձութիւնն ի Սիամ, տարօրինակ չարչարանք.—Համաճարակ հիւանդութեանց տարածումը միջատներու միջոցաւ.—Յիսուն ու չորս օր քնացող կին մը.—Արեան փոխանցումը երակէ երակ.—Կրկին պատուաստելու պէտքը հանրային հաստատութեանց մէջ ։

Տօքթօր Սամուէլ Հաուզ բժշկական թերթի մը մէջ հետեւեալ յոյժ հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւնները կուտայ Սիամի մէջ մանկաբարձութեան գործադրման մասին ։ Մանկաբարձութիւնն յաճախ ծերուններուն և գուն ուրեք արու մանկաբարձներու տրուած է, որոց մին միւսոյն չափ տգէտ է, և որոց պաշտօնն է մանաւանդ հալածել դեւերը՝ որք կը յամեցնեն ազատութիւնը յղի կնոջ ։ Բայց երբեմն ծննդաբերութիւնը փութացնելու համար ուժգին ճնշումներ կ՚ընեն յղի կնոջ փորին վրայ, և մինչեւ իսկ նորա որովայնին վրայ ելնելով բոկոտն կը կոխոտեն ։ Սակայն իրենց արուեստագործութեան ամենէն հետաքրքրաշարժը այն է որ կինը ծննդաբերութենէն անմիջապէս յետոյ սաստիկ կրակի մը դէմ կը դնեն ։ Փորը և կուրծքը աղէկ մը կը բանան և կրակէն երկու ոտք հեռու նստեցնելով կերպով մը կը խորովեն խեղճը՝ որ երեսուն օր շարունակ (գիշեր ցորեկ) այդպէս կը մնայ առաջին ծննդաբերութեան ատեն։ Հետագայ ծննդաբերութեանց ատեն հինգ հինգ օր կը պակսեցնեն այդ բարբարոսական մանկաբարձութեան երեսնօրեայ չարչարանքը ։ Ի՞նչու այդպէս կ՚ընեն.—ահա իրենց պատասխանը ։ Մանկան դուրս ելնելովը, ներքին կըրակի տարերք մեծ կորուստ մը կ՚ընեն. եթէ ադոր դարման չտարուի, արտաքին կրակով բոլոր գործարանք, արգանդը, ստինքը կը կակղանան և կաթը կ՚աւրուի ։

Այն կամաւոր չարչարանաց համար սենեկին մէջտեղը մեծ հնոց մը կը պատրաստուի։ Կինը, մերկանդամ, տախտակի մը վրայ պառկած, անոր քով կը դըրուի ։ Յետոյ շիշ քէպապի մը պէս կը դարձուի ու կը դարձուի, որպէս զի ամեն կողմը միօրինակ խորովի ։ Մտածեցէք անգամ մը որ, արդէն յաւիտենական ամառուան մը այրիչ կլիմային մէջ ի՛նչպէս կը տանջուի հէք կինը։ Այրը կամ կինը՝ որ կը հսկէ անոր քով, իբրեւ դեռն այդ հնոցին, միշտ փայտ կը նետէ անոր մէջ, և եթէ խիստ շատ տանջուի իւր զոհը, քիչ մը ջուր կը նետէ կրակին վրայ թեթեւցնելու համար զայն ։ Որչափ որ տեւէ գործողութիւնը, չարչարեալը չկրնար յագեցընել իւր պասուքը բայց եթէ տաք ջուր ըմպելով։ Յիշեցէք որ այդ միջոցին հընոցին ծուխը ելնելու համար ծակ ալ չկայ ։

Կը կարծէ՞ք միթէ որ այդ գազանային գործողութենէ ողջ առողջ կը պրծանին ամենքին առ հասարակ ։ Ոչ բնաւ. այլ շատեր ողբալի կը մեռնին դժոխային խարոյկին սաստկութեան առջեւ ։

Այսու ամենայնիւ, սովորութիւնն այնչափ արմատացած է որ անհնար է զայն բառնալ, զի թերեւս [illegible] կրօնական գաղափար մ՚ալ կայ ծածկուած սոյն անհեթեթ սովորութեան տակ ։

* *

Պ. Մաքսիմ Բօնիւ, ուսուցիչ ի Մուսէօմ, հետեւեալ կարեւոր նամակը յղած է Անասնաբուժական Հանդէսին.

«Համաճարակ հիւանդութիւնները այլ և այլ դիտողութեանց տեղի տուին։ Բայց անհնար է չնշմարել երկու բան որ միշտ գիտցուած է արդէն. 1. Հիւանդութեանց շատ անգամ անկանոն կերպով տարածումը. 2. Ռամկութեան հաւատացածին պէս, ծխումներու, շոգիներու ազդեցութիւնն այդպիսի հիւանդութեանց վրայ ։

Պ. Բաստէօրի հիանալի փորձերով հաստատած իրողութեանց մէջ կը տեսնեմք թէ համաճարակները շատ անկանոն կերպով կրնան տարածուիլ, առանց պատճառը բացատրել կարենալու ։ Արդ՝ գիտեմք քաջ թէ համաճարակ հիւանդութեանց սերմերուն վրայ ծխումները (որպէս են քացախ, հոտաւէտ նիւթեր ևն.) բնաւ ազդեցութիւն մը չունին ։ Գիտեմք դարձեալ թէ ամեն համաճարակի սերմ չը կրնար օդին միջոցաւ տարածուիլ, որովհետեւ չկրնար չոր վիճակին մէջ ապրիլ ։ Ուրեմն պէտք է փնտռել ուրիշ գործիչներ, կամ լաւ եւս, ուրիշ միջնորդներ ։ Եւ ասոնք են միջատները ։ Բացատրենք ։

«Ճանճերը՝ որք յարաժամ կ՚երթան թառիլ աղբերու վրայ, չե՞ն կրնար, օրինակի համար, փոխադրել իրենց փոքրիկ կնճիթով մանրագոյն կայլակներ՝ որոնք անհուն անհամար սերմեր կը պարունակեն ։ Անոնք պիտի առնեն այդ կաթիլները և պիտի տանին դընել կերակրոց պնակներու վրայ (օրինակի համար) և Պ. Բաստէօրի ծաղկոցներուն պէս չուկէտ պիտի լինին փոխանցմանց ։ Միթէ լո՞ւն այդ պաշտօնը չպի՞տի կրնայ կատարել. իւր ծծիչ գործիքով չպի՞տի կրնայ վէրքէ մը թարախի յոյժ մանրագոյն կաթիլ մ՚առնուլ և երթալ զետեղել առողջ մարդու մը մարմնոյն վրայ և այդպէս փոխանցել ախտը ։»

Ասոնք շատ հաւանական կ՚երեւին և արդէն ուրիշ գիտուններ ալ նմանօրինակ կարծիքներ յայտնած են. ուստի կը կարծուի որ քիչ ատենէն մեծ պատերազմ մը պիտի սկսի. պատերազմ ահեղ և անվերջանալի՝ որոյ նըպատակը պիտի լինի բնաջինջ առնել միջատները՝ որք այդպէս յոռի միջնորդութեան մը դերը ստանձնած են ։

* *

Պ. Ճառքօ, ուսուցիչ, իւր հիւանդանոցի դասախօսութեանց մէջ ցուցուց իւր մէկ հիւանդը (կին), որ դեկտ. 12ին քնանալ սկսած և փետրվար 15ին (83-84ի շրջան) միայն արթնցած էր ։ Ըսել է որ այդ կինը 54 օր անընդհատ քնացած էր ։ Արթնցած ատեն շատ մը ցնորքներ ունեցած և հետեւաբար խիստ յուզուած է ։ Այդ յուզումը երկու օր տեւած է ։ Այդ կինը հիսթէրի բռնուած ջղային հիւանդութիւնն ունի, սակայն խիստ հազուադիւտ է այդչափ երկար քուն հիսթէրիկներու քով ։ Իւր յիսուն ու չորս օրուան քնոյ մէջ տարօրինակ հիւանդը մերթ ընդ մերթ կ՚ելնէր յանկարծ իւր, և անկողնոյն եզրը նստելով բարբառելու պէս շարժումներ կ՚ընէր ։ Ամեն տասն կամ տասն և հինգ վայրկեանը անգամ մը այդ շարժումը կ՚ընէր ։ Որչափ ալ հազուադէպ լինի այդ, Պ. Ճառքօ կը յիշէ որ սոյնպիսի քուներ ուրիշ անգամներ ալ տեսած է ։ Անգամ մը կին մը տեսաւ որ երկու ամիս անընդհատ քնացաւ ։ Դեռ մօտերս հիւանդ կին մը ունէր որ վեց շաբաթ քուն քաշեց ։ Մելամաղձոտներու քունին չնմանիր սակայն այդ քունը. հիւանդը կրնայ կլլել անդիմադրօրէն իւր բերանը թխմուած կերակուրները ։ Մէզն ու կղկղանք ալ յանդէտս իւր կ՚արտաքսուին ։ Երբ հիւանդն արթնցաւ, չէր գիտեր բնաւ թէ այդչափ երկար ատեն քնացած էր ։

* * *

Գիտեն արդէն շատեր որ երբ հիւանդ մը արեան մեծ կորուստներ ունենալով մահամերձ վիճակի հասնի, կարելի է ուրիշ մարդու մը երակը բանալով արիւն փոխանցել հիւանդ մարդուն երակին և այդպէս փրկել զայն մօտալուտ վտանգէն ։ Փարիզի Հիւանդանոցաց բժշկական ժողովի վերջին նիստերէն միոյն մէջ Պ. Տիէօլաֆուա յիշելով թէ կատարելագործուած է այդ գործողութիւնը կատարելու սահմանեալ գործիքը, կ՚ընթեռնոյր իւր մի քանի հիւանդաց պատմութիւնը զորս ազատեր է մահէ արեան փոխանցում գործադրելով։ Հիւանդ մը՝ որ անընդհատ արիւն կը կորսնցնէր քիթէն և որուն մահագիրը գրեթէ տրուած էր, ամբողջովին ազատեցաւ 120 կրամ արիւն ընդունելով Պ. Տիէօլաֆուայի բազկերակէն ։ Երեք հիւանդ, որ երկամանց մաշացու տենդով մը վարակուած էին և որոց վախճանը վերահաս էր, կատարելապէս առողջացան արեան փոխանցմամբ ։ Նոր գործիքը խիստ կատարելագործեալ լինելով, բնաւ ոեւէ վտանգի չենթարկեր ։

Նոյն ժողովին մէջ Պ. Ֆիւմնրալէ կարեւոր տեղեկագիր մ՚ընթերցաւ հանրային հաստատութեանց, մանաւանդ բարձրագոյն վարժարանաց մէջ կրկին պատուաստելու ստիպողականութեան վրայ. բայց յոյժ երկայն լինելով չկրցեցինք զայն թարգմանել ։

Ռ. ՌՕԲԷՆՍՕՆ

ԶԱՆԱԶԱՆՔ

ՄԱՀՈՒԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԱԼ ԿԻՆ ՄԸ

Քալվատոս նահանգին Քայէնի մէջ իւր հոմանւոյն գործակցութեամբ իւր ամուսինը մեռցնող կնոջ մը դատաստանը տեսնուեցաւ վերջին օրերս, դատաստան որ մարդկային բնութեան մինչեւ որ աստիճան ապականութեան ենթարկեալ ըլլալը յայտնի կը ցուցնէ ։ Ավըլին մականուանեալք այր և կին Բարիզ Ռօքէբին ըսուած փողոցը օրիորդ Ֆուրնիէ անունով հարուստ պառաւ աղջկան մը հետ կապրէին, որ զիրենք իրեն ծառայութեանը առած էր, բայց աւելի մտերմաբար ընկերոջ պէս կը վարուէր հետերնին ։ Ավըլին քանի մը կտոր կալուածք ունէր, ընդ որս Ֆուլոնէի մօտ որսատուն փոքրիկ ագարակ մը և հոն միտքը դրեր էր քաշուիլ և իր եկամուտովը ապրիլ օրիորդ Ֆուրնիէի մահուընէն վերջը, որ խոստացեր էր իրենց իւր կտակին մէջ չմոռնալ զիրենք ։ Միեւնոյն տան մէջ կը բնակէր գեղեցիկ և ակնդաւոր երիտասարդ մը Ժօզէֆ Կարնիէ անունով՝ Բարիզի կառավարիչ սպայակոյտի գլուխ Տէբլա զօրապետին հրամանին ներքեւ ։ Կարնիէ ամուսնոյն մտերիմ և կնոջը տարփածուն էր ։ Զօրապետը զինուորական պաշտօնով մը Բարիզէն դուրս կանչուեցաւ և Կարնիէ իրեն ընկերացաւ ։ Այն ատենէն սկսաւ տիկին Ավըլինի և իւր տարփածուին մէջ դիտողութեան արժանի թղթակցութիւն մը, առանց որոյ տարակուսական է թէ կարենային երբեք մեղսապարտ ըլլալ այդ սարսափելի եղեռան համար զոր յետոյ գործադրեցին ։ Նամակները լի էին սիրոյ բոցավառ բացատրութեամբք խառն կրօնական զգացմունքներով, միանգամայն և յայտնի համարձակ անվայել և բաց խօսքերով ։ Թղթակցութիւնը շարունակուելով Ավըլին տիկնոջ դիտաւորութիւնը կը պարզուէր, այսինքն իր ամուսինը գլխէն նետել որպէս զի կարենայ կատարելապէս անձնատուր ըլլալ և կենակցիլ իւր հոմանւոյն Կարնիէի հեշտութեանց ու հաճոյից գիրկը ձգելով ինքզինքը ։ Տարփածուին կողմանէ ալ իւր սիրուհւոյն կամաց հաւանութիւնն ըստ բաւականին իւր գրաւոր պատասխաններէն կ՚երեւէր։ Միւս կողմանէ յաճախ ստակ կ՚ուզէր և կ՚ընդունէր իր սիրուհիէն ։

Օգոստոս 3ին սիրուհին այսպէս կը գրէ. «Որչա՜փ կը փափաքիմ որ զմեզ ազատ և երջանիկ ընելու ձեռնարկութեան վերջը հասած ըլլանք ։ Քիչ ատենէն պիտի ըլլանք, վասն զի դրախտ մ՚է որ մեզի կ՚սպասէ և անկիւնը դառնալէն ետքը մեր ճանբան վարդենեաց արահետ մը պիտի ըլլայ ։»

Արդէն սկսած էր զանազան փորձեր ընել իւր ամուսնոյն վրայ. խոտ մը խաշելով եփ հանած ջուրի մէջ թոյն խառնեց և խմեցուց իրեն ճարտարութեամբ և հիւանդացուց ։ Բայց նա իւր կնոջը վրայ կատարեալ վստահութիւն ունէր և ամեն տեսակ բարութիւն անոր վրայ կը զեղուր ։ Դարձեալ սիրուհին է որ կը գրէ.

«Երէկ Ավըլին ինծի ըսաւ որ իրեն ամենագեղեցիկ կ՚երեւամ։ Ծիծաղեցայ իբր անընտել և անհամբոյր, և մտածեցի որ ո՛րչափ որ մէկը զքեզ աւելի սիրէ, ամենէն աւելի անհաւատարիմը իրեն համար դու կ՚երեւաս ։»

Եւ յետոյ.

«Կարծես թէ ամուսինս գիտնալ կ՚ընէ որ իրեն համար ցաւիմ. երթալով աւելի կը գուրգուրայ վրաս իբր թէ նոր ամուսնացած ըլլայինք. եթէ դուն չըլլայիր թերեւս կը սիրէի զինքը. կը յարգեմ զինքը բայց ոչ աւելի. որքա՜ն յեղափոխութիւն սրտիս մէջ ։

«Որչափ ես տանելութեամբ լի եմ, այնքան աւելի բարի և համբերատար է նա ինծի համար. ինչո՞ւ այդպէս է. պատճառն այն է որ նա զիս կը սիրէ և փոխադարձաբար ինքը չը սիրուիր ։

«Նա կ՚ըսէ. Ինչ որ կրնամ կ՚ընեմ զիս քեզի սիրելի ընելու համար. խե՜ղճ մարդ, մէկ բան մը միայն կայ զոր կրնայ ընել և այն է մեռնիլ ։»

Թոյնը օգուտ չընելով Տիկին Ավըլին [illegible] իւր տարփածուն իրեն [illegible] ղըրկելու զոր կարենայ որսի ելած ժամանակ իւր ամուսնոյն հրացանին մէջ դնել ։ «Այնքան դժուարին է մեր նպատակին հասնիլ» կը գոչէ և յետոյ կը յաւելու.

«Աղէկ չէ՛, չէ՛ հ, եթէ Աստուած ուզենար, այնքան լացի, անկարելի է որ Աստուած իմ արցունքներուս չողորմի ։»

Օգոստոս 30 ին Ավըլին մեկնեցաւ Բարիզէն մեծ եռանդեամբ Ֆուլոնէի որսակալութեան եղանակին սորսորդաց արշաւանքին սկզբնաւորութեան առթիւ, խոստում ընդունելով իւր ամուսնէն ընդ հուպ գալ իրեն միանալ։ Կինն, որ հասաւ սեպտեմբեր 16 ին և բնակեցաւ իւր քենի Տիկին Մօնկուալէրի հետ, իւր քեռորդւոյն պատրաստել տուաւ բաժակ մը ըմպելիք իւր ամուսնոյն համար և մէջը անծանօթ տարր մը խառնեց ։ Երբ օր մը անտառէն կը դառնար՝ իրեն մատուց զայն ։ Բաժակը շըրթունքին հազիւ թէ մօտեցուց, անմիջապէս մէկդի ըրաւ պարունակեալը կրակին մէջ թափելով ։ Առաջին կաթիլները սաստիկ դառնահամ եկեր էին. այս փորձն ալ ի դերեւ ելաւ. նախընթաց երեկոյ Տիկին Ավըլին Կարնիէի գրած էր.

«Սիրոյ յարձակիլ թշնամւոյն վրայ, բայց չգիտեմ թէ յաջողութիւն մը պիտի կարենա՞մ ստանալ. նամակ մը պիտի ընդունիս որով քեզի իմաց պիտի տամ եթէ յաջողիմ, եթէ տարաբաղդ ելնեմ պիտի գիտնաս ի՛նչ կը նշանակէ ։»

«Ի՛նչ կը նշանակէ»ն այն էր որ զԱվըլին սպաննելու գործողութիւնը պաղ արեամբ Կարնիէի ձեռօք պիտի կատարուէր, որ տեղի ունեցաւ սեպտեմբեր 17 ին կէսօրուընէ 4 1/2 ժամ ետքը Մօնկուալէրի կալուածին մէջ գեղջական տանէն քանի մը քայլ հեռու ։ Ավըլին որսի հրացանով զարնուեցաւ Կարնիէէն որ կնոջը առաջնորդութեամբ դարանամուտ լինելով իրեն կը սպասէր յարմար տեղ մը ։

Կարնիէ փախաւ և շատ շաբաթներ վերջը բռնուեցաւ Արժանդանի մէջ. իւր և Տիկին Ավըլինի մէջ եղած թղթակցութիւնը ոստիկանութեան ձեռք ինկաւ, որով ամենեւին տարակուսի տեղ չմնաց իրենց մեղապարտութեան մասին ։ Կարնիէ, խղճահար, ամենայն մանրամասնութեամբք յանցանքը խոստովանեցաւ ։ Փորձեց բանտին մէջ ինքզինքը սպաննել՝ մկրատով մը երակները բանալով։ Գտնուած [illegible] տախտակամածին վրայ արեան կաթիլը՝ արթընցուց իւր բանտի ընկերներէն մին և ի մահուընէ ազատեցաւ ։ Կարնիէ ժխտեց Ավըլինը սպաննելու առաջին մտաբերողը ինք եղած ըլլալը ։ «Ես չէի ըսաւ, իւր կինն էր ։ Մեր մտերմութեան առաջին վայրկեանէն գրեթէ ինծի ըսաւ թէ իւր այրը մէջտեղէն վերցնել հարկ էր, որովհետեւ ինք կուզէր ինծի հետ ամուսնանալ ։» Դատաստանարանը չընդունեցաւ Տիկին Ավըլինի այս եղելութիւնը ուրանալը ։

Նախագահը.— Դու քու հեշտասէր բարուցդ գերի եղած և մոլութենէդ սադրեալ այդ խորհուրդը յղացար քու ամուսինէդ ազատելու ինքզինքդ, վասն զի դու էիր և ոչ թէ Կարնիէ որ առաջին անգամ այդ մտածումը ունեցաւ ։

Տիկին Ավըլին (պաղարիւնով).—Երկուքնիս ալ ի միասին ունեցանք։ (Ունկնդրաց մէջ յուզմունք) ։

Նախագահը.— Վերջապէս քու տարփածուդ ամուսնոյդ անցնելու ճանբուն վրայ դարանի դնողը դու էիր, յետ մանրամասն խուզարկելու յարմարագոյն դիրքերը ըստ քո բացատրութեանդ, այնպէս չէ՞ ։

Տիկին Ավըլին.—Այդ սուտ է. ես չարգիլեցի զԿարնիէ իմ ամուսինս սպաննելէ, բայց ես իրեն չըսի որ այնպէս ընէ. զինքը ազատ թողուցի ։

Նախագահը.—Այդ նպատակաւ էր որ իրեն գրեցիր թէ թերեւս աւելի խոհեմութիւն կ՚ըլլար գիշերուան սպասել նապաստակը որսալու համար (յուզմունք ունկնդրաց մէջ)։

Հարցափորձի ուրիշ մէկ մասին մէջ Նախագահը ըսաւ.

—Ավըլինի հետ երջանիկ լինել կ՚երեւայիր ։

Տիկին Ավըլին.— Չէի. եթէ երջանիկ եղած ըլլայի, չէի փափաքեր զինքը գլխէս նետել։

Նախագահը.— Ապա ուրեմն ինչո՞ւ գըրեցիր այս նամակը հոմանւոյդ. «Կ՚ուզէի որ զինքը յանդիմանելու պատճառ մը ունենամ, բայց բան մը չունիմ ։»

Տիկին Ավըլին.— Անսուակ մարդ մ՚էր ։

Դաւաճանեալ ամուսնոյն յիշատակին վըրայ այս աղտը քսելու ապացոյց մը չի կար ։

Երդուեալ դատաւորներն ի նպաստ Կարնիէի ընդունեցան մեղմացուցիչ յարակից պարագայից եղելութիւնը և իրեն համար վճռեցին բանտարգելութիւն և տարապարտական աշխատութիւն մինչեւ ցմահ ։ Տիկին Ավըլին մահուան դատապարտուեցաւ ։

Իւր բանտէն գրեր էր Կարնիէի.

«Յիրաւի մեր հանճարեղ փաստաբանին ճարտարախօսութեամբ երկուքնիս ալ նըկատմամբ յարակից մեղմացուցիչ պարագայք ընդունելի պիտի ըլլան ։ Նոր-Քալետոնիա գեղեցիկ երկիր մ՚է, և յետոյ, ո՞ գիտէ, կրնանք քիչ ատենէն Ֆրանսա վերադառնալ, ամուսնանալ և ի միասին երջանիկ ապրիլ իմ փոքրիկ հարստութեամբս, մինչեւ ի խոր ծերութիւն ։»

Տիկին Ավըլին երբ վերջնական վճիռը պիտի լսէր՝ նուաղեցաւ և երկու ոստիկաններու օգնութեամբ միայն կրցաւ ոտքի վրայ կենալ։ Գլխատութիւնը տեղի պիտի ունենայ Քայէնի հրապարակներէն մէկուն վրայ՝ միայն թէ Մ. Կրէվիի գթառատութիւնը չմիջամտէ ։

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԻՐՍԱՔԵՐԻ

Հինա Թաշըր օլընուր եաշ Թուզլու էվրաքըարի կէօն՝ իքի պին ատէտ էօքիւզ վէ ինէք . — պէշ եւիզ ատէտ սանէ — ճէման իքի պին պէշ եւիզ . պէհէր գըյէյի ճէախտի սէքիզ զրուշ տօքուզ փարայ ։

Եաշ Թուզլու ուսխյանըն Հօճա—պէյ կէօնի ատէտ տէօրտ պին . պէհէր գըյէյի ճէախտի ալթը զրուշ օն իւչ փարա .

Թուզլու գուրու անատօլու կէօնի, ատէտ ալթը պին . պէհէր գըյէյի ճէախտի տօքուզ զրուշ օթուզ փարայ ։

Պէյքօզ տապախանէսինէ չուրուլթէ մուգաւելէ վէ իխթիյար օլունան նիւմունէլէրինէ թէվֆիքըն մուպայեա օլունմագ իւզրէ մէզքիւր մինաքասատա պուլունան պայաւէ մուգաւազա իլէ կէօն ֆիյաթը մուրաքքամ էսա իլէ թալիպլէրի էօհտէսինէ օլուպ, թէշրինի սանինին 28ինճի չարշէնպէհ կիւնինէ գատար պէհէր կիւն մինաքասասը պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գաթիյլէրի վերիլէճէկինտէն, իթա իմէնէ թալիպ վէ 29ընճը փէնճշէնպէհ կիւնի եւիգաէ պէշ թէնգիլինէ բագլիս պուլունանլարըն մագամը Սէրասքերի լէվազըմաթը ուսուլթէ մէյթ թայրէքսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

22 Թշրինի սանի 1300

2—3

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀ

Դրամագլուխ 1,852,000 Անգլ. Ոսկի
Պահեստի դրամ 274,155 » »

LONDON AND LANCASHIRE

ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ ԼԱՆԳԱՇԱՅՐ

Սոյն ընկերութիւնն չափաւոր գիներով ամէն կարգի վստահուար ապահովութիւնք կրնայ ընդունիլ, Բերայի, Ղալաթիոյ, Պոլսոյ և մօտակայ գիւղերու մէջ. գիներու և այլոց վրայ տեղեկութիւն ստանալ ուզողք պէտք է դիմեն առ.

ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ Ի ԹՈՒՐՔԻԱ
Ր. Ֆ. ԲԱՈՒԹ
Ղալաթիա, Հալաճեան խան 16—17
ԴԵՐ-ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ
Ց. ԱՍԱՏՈՒՐ
Կ. Պոլիս, Կամուրջի գլուխ, Եէնի-ճամի 32

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԵՐԻ

Նիզամիյէ խազնէյէ իտարէսինտէ 1300 սէնէսի քեանունի էվէլինտէն շուպաթը նիհայէթինէ գատար հասըլ օլաճագ ինճէ վէ գալըն քէփէքլէր ֆիրուխթ օլունաճաղընտան, իշթիրայէ թալիպ օլան վէ շէրայիթինի աղլամագ իսթէյէնլէրին լէվազըմաթ ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

22 Թշրինի սանի 1300

2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԵՐԻ

Թօփխանէյէ Ամիրէ ծամիրի ճիխարընտա Գոլ օղլու մահալլէսինտէ ալայ էմինի Սէրվէթ էֆէնտինին մէնզիլի իթիսալինտէ պուլունան գարագօլխանէ արսասընտա խիզ պիր արչընը ալթմըշ թաշ մինէն ատաան սէքիզ արչընը ճէտիտ մահալլինին ֆիրուխթ օլունաճաղընտա մէզպուր միւզայէտատէ թալիպ օլանլարըն խարթտաղընը կէօրմէք վէ շուրութինը անլամագ միւզայէտէտէ պուլունմագ իչին պու թշրինի սանինին նիհայէթինէ գատար պազար վարըի ճէնտալը սէրասքէրի շիւպէյի մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ իլմէլէրի.

19 Թշրինի սանի, 1300

4—5

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐԸ

1884 Նոյեմբեր 15 Հինգշաբթի օրէն սկսեալ

ԿՂԶԻՔ

ՕՐԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ

Կղզիներէն Կամուրջ

Ժ. Վ.
3 30 Մեծ կղզի Հէյպելի Փուրկազ Գընալը
3 45 Բէնտիք Գարթալ Մեծ կղզի Հէյպելի Փուրկազ Գընալը

Կամուրջէն Կղզիները

9 45 Գընալը Փուրկազ Հէյպելի Մեծ կղզի Գարթալ Բէնտիք
10 45 Գընալը Փուրկազ Հէյպելի Մեծ կղզի

Օդը խիստ հարաւ փչած կամ սաստիկ ձիւն տեղացած ատեն առաւօտուն առաջին շոգենաւը չը բանելով՝ երկրորդ շոգենաւը մէկ անգամ պիտի բանի և երեկոյին ալ կամուրջէն ժամ 10.30ին շոգենաւ մը պիտի երթայ մինչև Մեծ կղզի:

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ

Կղզիներէն Կամուրջ

3 — Բէնտիք Գարթալ Մեծ կղզի Հէյպելի Փուրկազ Գընալը
8 — Բէնտիք Գարթալ Մեծ կղզի Հէյպելի Փուրկազ Գընալը (Մեծ կղզիէն ժամը 8ին)

Կամուրջէն Կղզիները

4 — Գընալը Փուրկազ Հէյպելի Մեծ կղզի Գարթալ Բէնտիք
9 45 Գընալը Փուրկազ Հէյպելի Մեծ կղզի Գարթալ Բէնտիք
11 — Հէյպելի Մեծ կղզի

ՀԱՅՏԱՐ-ՓԱՇԱ

ԻԶՄԻՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՅ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒՆ ՅԱՐՄԱՐԵԱԼ

ՕՐԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ

Կամուրջէն

3 40 Իզմիտ գացող կառախումբ Թ. 2
8 35 Իզմիտ » » » 4
10 40 Բէնտիք » » » 6

Հայտար փաշայէն

3 45 Բէնտիքէն եկող կառախումբը Թ. 1
6 10 Իզմիտէն » » » 3
9 15 Առանց յարմարելու
11 20 Իզմիտէն եկող » » 7

ԳԱՏԸ-ԳԻՒՂ

ՕՐԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ		ԿԻՐԱԿԻ ԸՆԹԱՑՔ	
Կամուրջէն	Գատըգիւղէն	Կամուրջէն	Գատըգիւղէն
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
2 30	2 30	2 45	2 45
3 15	3 15	3 30	3 30
4 —	4 —	4 15	4 15
4 45	4 45	5 —	5 —
5 45	5 45	6 —	6 —
9 15	9 10	9 —	9 —
10 —	9 50	10 —	10 —
10 45	10 30	11 —	11 —
11 30	11 20	12 —	12 —
12 —	12 —		
— —	— —		
— —	— —		

Գատըգիւղի շոգենաւք ի հարկին պիտի հանդիպին Հայտար բաշա:

Օդը խիստ հարաւ փչած կամ սաստիկ ձիւն տեղացած ատեն երեկոյները կամուրջէն ժամ 12ին մեկնող շոգենաւը քառորդ մ'առաջ ճամբայ պիտի ելնէ:

Ծ.—Կը ծանուցուի, թէ օտար արծաթ դրամոց գործածութիւնը կայսերական կառավարութեան կողմանէ արգիլեալ լինելով՝ Իտարէի—Մախսուսէի տոմսավաճառք պիտի առնուն կամ տան զայն. և որովհետև դրամ մանրելու պարագ չունին նոքա, ուստի ուղևորք պարտին կանխաւ պատրաստել շոգենաւուն վարձքն, որպէս զի ժամավաճառ չլինին:

Կամրջի և նաւահանգստի գործակալք տոմսերը պիտի հաւաքեն առնուն. խստիւ արգիլեալ է նոցա՝ տոմսի տեղ դրամ ընդունիլ. այս արգելքին հակառակ վարուողները ծանրապէս պատասխանատու են. ուստի կը խնդրուի, որ կամրջէն ուղևորք՝ կամրջին վրայ, և Գատըգիւղէն ուղևորք՝ Գատըգիւղի նաւահանգստին վրայ, իսկ ուրիշ նաւահանգիստներէ շոգենաւ մտնողները՝ շոգենաւուց մէջ տոմս առնուն:

Երեկոյները կամրջէն ժամը 9.45ին, Մեծ կղզեաց, և ժամը 11.30 և 12ին Գատըգիւղի համար ելնող շոգենաւուց մէջ չպիտի ընդունուին լայնածաւալ բեռներ, մեծ սնտուկներ, երկոտասանեակ ածուխներ, և այլն որ ներողութիւն կուտան ուղևորաց:

Օդը միգասպատ եղած ժամանակ, ամէն շոգենաւ վտանգէ զգուշանալու համար, պիտի դադար առնու, ուր գտնուած տեղը: Այսպէս ևթէ փոթորկի պատճառաւ շոգենաւք չկատարեն իրենց որոշեալ ընթացքն, ուղևորք գանգատելու իրաւունք չպիտի ունենան:

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՑ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

1884 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 31

Վոսփորէն եկող շոգենաւներ

2 45 Ենիմահալլէ Մէզարպուրնու Պէյիւքտէրէ Թարապիա Ենիքէօյ Միրկէօն Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ
2 45 Առնաւուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ
2 30 Պէյքոզ Փաշապահչէ Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյի. Գուզկ.
2 30 Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյի Գուզկունճուք Գապաթաշ
3 30 Գավագներէն Մէզարպուրնու Պէյիւքտէրէ Թարապիա Պէյքոզ Փաշապահչէ Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյի Գուզկունճուք Գապաթաշ
3 — Ենիմահալլէ Մէզպուրն. Պէյիւք. Թարապիա Ենիքէօյ Ամէնա Պօյաճը. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւ. Գուրուչէշմէ Օրթա. Պէշիքթաշ:
4 15 Ենիմահալլէ Մէզարպուրնու Պէյիւքտէրէ Թարապիա Ենիքէօյ Ամէնա Միրկէօն Պօյաճըք. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ
5 — Ենիմահալլէ Մէզարպուրնու Պէյիւքտէրէ Թարապիա Ենիքէօյ Ամէնա Միրկէօն Պօյաճըքէօյ Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ
6 — Մէզարպ. Պէյքոզ Փաշապ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Պէշիք.
6 45 Ենիմահալլէ Մէզարպուրնու Պէյիւքտէրէ Թարապիա Պէյքոզ Փաշապահչէ Ենիքէօյ Միրկէօն Գանլըճա Ռ. և Ա. Հիսար Գանտիլլի Առնաւուտքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյի Օրթաքէօյ Գուզկունճուք Պէշիքթաշ Իւսկիւտար
7 45 Ա. և Ռ. Գավագ Ենիմահալլէ Մէզարպուրնու Պէյիւքտէրէ Թարապիա Ենիքէօյ Ամէնա Միրկէօն Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ
8 45 Պէյիւքտէրէ Թարապիա Պէյքոզ Փաշապահչէ Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյի Գուզկունճուք Իւսկիւտար
9 — Ենիմահալլէէն Մէզարպուրն. Պէյիւք. Թարապ. Ենիք. Ամէնա Պօյաճըք. Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ
10 — Ենիմահալլէ Մէզարպուրնու Պէյիւքտէրէ Թարապիա Ենիքէօյ Միրկէօն Ռ. Հիսար Պէպէք Առնաւուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ

Կամուրջէն մեկնող շոգենաւներ

3 15 Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճըքէօյ Ամէնա Ենիքէօյ Թարապիա Պէյիւքտէրէ Մէզարպուրնու Ենիմահալլէ
3 30 Գապաթաշ Իւսկիւտար Պէշիքթաշ Գուզկունճուք Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյի Չէնկէլքէօյ Առնաւուտքէօյ Գանտիլլի Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճա Միրկէօն Ենիքէօյ Փաշապահչէ Պէյքոզ Թարապիա Պէյիւքտէրէ Մէզարպուրնու Ենիմահալլէ
4 30 Իւսկիւտար Գուզկունճուք Պէյլէրպէյի Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլըճա Փաշապահչէ Պէյքոզ
4 30 Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկէօն Ենիքէօյ Թարապիա Պէյիւքտէրէ Մէզարպուրնու Ենիմահալլէ
5 30 Գապաթաշ Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկէօն Ենիքէօյ Թարապիա Պէյիւքտէրէ Մէզարպուրնու Ենիմահալլէ Ռ. և Ա. Գավագ
6 45 Իւսկիւտար Պէշիքթաշ Գուզկունճուք Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյի Չէնկէլքէօյ Առնաւուտքէօյ Գանտիլլի Ռ. Հիսար Գանլըճա Միրկէօն Ենիքէօյ Թարապիա Պէյիւքտէրէ
8 15 Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Առնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկէօն Ենիքէօյ Թարապիա Պէյիւքտէրէ Մէզարպ. Ենիմահալլէ
9 30 Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկէօն Ենիքէօյ Թարապիա Պէյիւքտէրէ Մէզարպուրնու Ենիմահալլէ
10 — Գապաթաշ Գուզկունճուք Պէյլէրպէյի Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլըճա Փաշապահչէ Թարապիա Մէզարպուրնու Ռ. և Ա. Գավագ
10 15 Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճըքէօյ Ամէնա Ենիքէօյ Թարապիա Պէյիւքտէրէ Մէզարպուրնու Ենիմահալլէ
11 — Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնաւուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկէօն Ենիքէօյ Թարապիա Պէյիւքտէրէ Մէզարպուրնու Ենիմահալլէ
11 — Գուզկունճուք Պէյլէրպէյի Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլըճա Փաշապահչէ Պէյքոզ
11 30 Պէշիքթաշ Գուզկունճուք Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյի Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ
12 — Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Գուրուչէշմէ Առնաւուտքէօյ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ Հըլ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէանտրօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարատօն	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պօրօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբսօ	2,500	Օդրանտօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օդօ	2,000
Գաթօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բառքէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Քիդօ	2,800
Տրագօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Էրատօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րօմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէռնօ	4,000
Կիտանօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կոզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրօտնօ	2,200	Սօրէնտօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիպէր	1,300
Հիւմպէր	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճինօ	2,300	Քանդօ	3,600
Քէլսօ	2,000	Եէտօ	3,600
Քօնչօ	2,200	Զէպրա	1,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	140

Սօրէնդօ շոգենաւը, նաւապետ Մաճի Անդ խային աստ եկաւ ընդհանուր վաճառքով և իր բեռն պարպելէ յետոյ Օտեսա պիտի ուղևորի:

Ուղևորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի.

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ
Գործակալ
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ 20 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1884, մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ	ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ																							
	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60			
	Առաւօտ											Իրիկուն												
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս	6 18	7 15	7 42	8 14	8 43	9 12	9 42	10 20	10 39	11 17	11 49	12 55	1 31	2 31	3 2	3 40	4 15	4 44	5 23	5 44	6 11	…	…	…
Գում-գաբու	6 28	7 27	7 53	8 25	8 54	9 23	9 53	10 30	10 49	11 28	12 —	1 6	1 42	2 41	3 13	3 51	4 26	4 55	5 34	5 54	6 22	…	…	…
Եէնի-գաբու	6 32	…	7 57	…	8 58	…	…	10 34	10 53	11 32	12 04	1 10	1 46	2 45	3 17	3 55	4 30	4 59	5 38	…	6 26	…	…	…
Տավուտ փաշա	6 35	…	8 —	…	…	…	…	10 37	10 56	11 35	12 07	1 13	1 49	2 48	3 20	3 58	4 33	…	5 41	…	6 29	…	…	…
Սամաթիա	6 40	…	8 6	…	9 4	…	…	10 42	11 1	11 40	12 12	1 18	1 54	2 53	3 25	4 3	4 38	5 5	5 46	…	6 34	…	…	…
Եէտի-գուլէ	6 45	7 41	8 12	8 33	9 10	9 31	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 21	1 59	2 58	3 28	4 9	4 41	5 10	5 49	6 4	6 39	…	…	…
Մագրիգիւղ	6 56	8 —	8 24	…	9 22	…	…	10 58	…	11 58	…	…	2 11	3 9	…	4 21	…	5 22	…	6 16	6 50	…	…	…
Այ-Ստեֆանոս	…	8 14	8 34	…	9 32	…	…	11 8	…	12 9	…	…	2 21	…	…	4 31	…	5 32	…	6 28	…	…	…	…
Քիւչիւքչէքմէճէ	…	8 25	…	…	…	…	…	…	…	12 18	…	…	…	…	…	…	…	…	…	6 37	…	…	…	…
………	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ	ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ																							
	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	1			
	Առաւօտ										Իրիկուն													
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւքչէքմէճէ	…	…	7 34	…	…	…	…	…	…	…	…	1 24	…	…	…	…	…	…	…	…	6 38	…	…	…
Այ-Ստեֆանոս	…	…	7 45	…	8 44	…	9 38	…	…	11 20	…	1 34	…	2 33	…	…	…	4 48	5 39	…	6 51	…	…	…
Մագրիգիւղ	6 33	7 24	7 57	…	8 55	…	9 49	…	…	11 31	…	1 45	…	2 44	3 20	…	…	4 59	5 50	…	7 5	…	…	…
Եէտի-գուլէ	6 46	7 37	8 11	8 38	9 9	9 37	10 2	10 12	11 12	11 44	12 48	1 58	2 23	2 57	3 33	4 8	4 46	5 14	6 4	6 38	7 26	…	…	…
Սամաթիա	6 50	7 41	8 15	8 42	9 13	9 41	…	10 16	11 16	11 48	12 52	2 2	2 28	3 1	3 37	4 12	…	5 19	6 8	6 42	…	…	…	…
Տավուտ փաշա	6 55	7 46	…	8 47	…	9 46	…	10 21	11 21	11 53	12 57	…	2 33	3 6	3 42	4 17	…	5 24	6 13	6 47	…	…	…	…
Եէնի-գաբու	6 58	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49	…	10 24	11 24	11 56	1 …	2 8	2 36	3 9	3 45	4 20	…	5 28	6 16	6 50	…	…	…	…
Գում-գաբու	7 3	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 29	12 01	1 5	2 12	2 41	3 14	3 50	4 25	4 56	5 33	6 21	6 54	7 40	…	…	…
Կ. Պոլիս	7 12	8 3	8 35	9 4	9 33	10 3	10 20	10 38	11 38	12 10	1 14	2 21	2 50	3 23	3 59	4 34	5 5	5 42	6 30	7 03	7 50	…	…	…
………	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…	…

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամէն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրիգիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց մինչև բանող կառախմբոց մէջ:

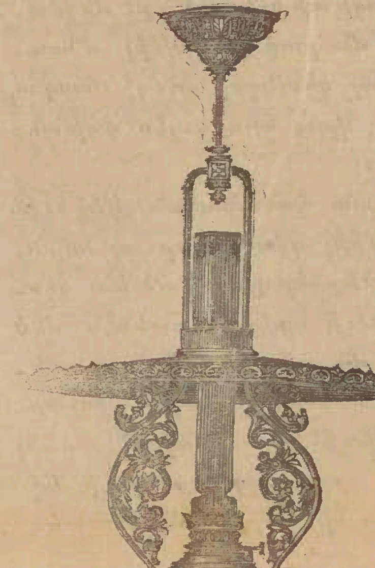

Արտօնեալ 1883ին, Թիւ 22909/41752

Պարտ անձին կը համարինք, յօգուտ հասարակութեան, ընդհանուրին ուշադրութիւնն հրաւիրել սա խորհութեան վրայ թէ Պոլսոյ քանի մը ղամպարագործք սկսած են մեր ԱՐԵՒ-ՂԱՄՊԱՐներուն նմանը շինել, որք համայն Եւրոպիոյ մէջ արտօնագրեալ են և մեծ համբաւ կը վայելեն, և որոց լուսոյ զօրութեան չէ կարող հաւասարիլ ուրիշ ո և է տեսակ ղամպար մը:

Կանխաւ կը ծանուցանենք արդոյ գնորդաց թէ՝ քարիւղով ղամպար մը, որ այնքան մեծ քանակութեամբ դիւրավառ հեղուկ կը պարունակէ ամենապահով կերպիւ, միմիայն դաղանիքը գիտցող անձանց կողմէ կրնայ շինուիլ. պէտք է ըսել թէ ղամպարը պարտի շինուիլ այն կերպիւ որ լոյսն առատ ու պայծառ լինի, ինչպէս նաև ղամպարին ընդունարանին մէջ պարունակեալ քարիւղը բոլորովին զերծ բռնկելու վտանգէն:

Այս մասնաւոր յատկութիւն, որ՝ անտես առնելով՝ կրնայ յոյժ ձախող հետևանքներ ունենալ, ինչպէս նաև այն խորհութիւնը թէ Պոլսոյ մէջ նմանողութեամբ շինուած ղամպարները չէ թէ միայն չունին մեր ղամպարաց ընծայած ապահովութիւնն, այլ և ո՛չ մէկ կերպով կրնան տալ այն լոյսն զոր կուտան մեր ԱՐԵՒ-ՂԱՄՊԱՐներն, մեզ կը հարկադրեն աստ նշանակել այն վաճառատուներն, ուր միայն կարելի է գտնել մեր ղամպարները: Ուստի կը յայտարարենք թէ հետևեալ վաճառատուներէն զատ ուրիշ տեղ գնուած ոչ մի ո և է ղամպար՝ կեղծ նմանողութիւն մ'է, որոյ դէմ կանխաւ կ'զգուշացնենք արդոյ հասարակութիւնը.

ԿԷՊՐԻՒՏԷՐ ՊՐԻՒՆԷՐ

ԱՐԵՒ-ՂԱՄՊԱՐներն, մեր ստորագրութեամբք, կը գտնուին միայն հետևեալ վաճառատանց մէջ.

ԱՆԹՈՆԻՕ ԲԷՌԻՆԻ,	Եօրկանճըլար փողոց, Թիւ 61, 84,	Ղալաթիա
Ս. Ժ. ԵԱՆԻ,	Լօմէր » » 6,	»
Ս. Ժ. ԵԱՆԻ,	Թահմիզ » » 8,	Պոլիս
ՔԶԷՐՆԷՑ ԵՒ ԸՆԿ.	Քէրէստէճի » » 3, 5,	Ղալաթիա
ԿԷՊՐԻՒՏԷՐ ՀԱՅՇԷԼ,	Չինճիրլի խան » 6, 8, 17, 22	»
Ա. ԲԱՆՏԱՃԻ,	Բերայի Մեծ-Փողոցը, » 325,	

Ներկայացուցիչք ի Պոլիս, ՀԻԿՕ ԵՒ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ԼԱՒԹԷՐԲԵՈՒՆԿ
Պոլիս, Ֆընտըքլեան խան, Թիւ 15—16

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE
Insurance company
ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ
Լոնտրայի և Էտինպուրկի ապահովութեան ընկերութիւն

	Անգլ. Լիր.	
Արտօնեալ դրամագլուխ	3,000,000	
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	2,500,000	
Վճարեալ »	625,000	
Պահեստի դրամ հրդեհի պատահականութեանց դէմ	1,592,235	
Կեանքի պատահականութեանց դէմ պահեստի դրամ	3,841,194	
		6,058,429
Հրդեհի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	1,186,865	
Կենաց ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	551,307	
		1,738,172

NORTHERN
Assurance company
ՆՈՐԹՀԸՐՆ
Լոնտրայի և Էպըրտինի ապահովութեան ընկերութիւն

	Անգլ. Լիր.	
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ	3,000,000	
Վճարեալ »	300,000	
Պահեստի դրամ հրդեհի պատահականութեանց դէմ	811,871	
Կեանքի պատահականութեանց դէմ պահեստի դրամ	1,778,300	
		2,890,171
Հրդեհի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	520,206	
Կեանքի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	251,572	
		771,778

Ստորագրեալս իւր բազմաթիւ յաճախորդաց և քաղաքիս ընդհանուր յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցանէ թէ ինքն վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի դրութեան մը մէջ կը գտնուի, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ դիւրութիւններ կը մատուցանէ:

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումէ մը, և այսպէս ապահովութեան և դիւրութեան աւելնալովը՝ ընկերութիւնս ալ կրնայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բռնողներու ինքզինք ներկայացնել:

Գիրեթէ ամէն կարգի վստահուար ապահովութիւնք կրնամ ընդունիլ, ինչպէս Բերայի, Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները, գիւղերն և գաւառները:

MARITIME
Insurance Cie limited of Liverpool
Capital Lt. 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

Ծովային ապահովութեան ընկերութիւն

Դրամագլուխ 500,000 Անգլ. Լիրա

Ստորագրեալս, շոգենաւներու և առագաստանաւերու մէջ ի վաճառքներն ու կարասիները խիստ օգտակար պայմաններով ապահովելու իշխանութիւն ստացած է ընկերութեան կողմէ:

Գիներուն և այլոց վրայ տեղեկութիւն ստանալ ուզողք պէտք է դիմեն Ղալաթիա, Քօմիսիօն խանի անկիւնը՝ երկաթէ կամուրջին վրայ նայող սենեակն, առ

Կ. Պոլսոյ Ընդհ. Գործակալութեան յիշեալ Ընկերութեանց
ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերփուլի և Միջերկրականի մէջ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Քանոբուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրոս	4000	Նէրթիս	3000
Օմանիկ	4000	Բերա	3000
Սէսոսդրիս	3250	Ադալանդիք	1700
Թիպս	3250	Լօթիւս	800
Մակտալա	3250	Օլինտա	800
Մարիօթիս	3250	Սեւիլ	700

Օսայրիս շոգենաւը աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով:

Վերոյիշեալ շոգենաւք շքեղապէս յարդարուած են ճամբորդներու համար

Դիմել առ Ժ. Թ. ՌՈՒԻԹԸԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանճըգ փողոց, Պոլիս
Տնօրէնութիւն, Լիվրբուլ
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

Ն. ԲԱՔԷ ԷՆԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսիլիայի և Բօթիի մէջ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն և Տրապիզոն երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լ'Արմէնի որ Նոյեմբեր 1ի Մարսիլիայէն և Նոյեմբեր 17 ին երեկէյեան ժամ 4ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի:

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լա Մինիէլէ:

Ուղղակի և արագ ուղևորութիւն

Նաւուղիքի, ուղևորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԽՈԹԻ ԸՂՊՈՒԼ
Մումհանէ փողոց, Թիւ 141

ԲԱԲԱՅԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերփուլի, Միջերկրականի և Օտեսայի մէջ կանոնաւորապէս բանող

ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Անուանք	Թօնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պըքս
Արաբատ	2,500	Ռոճըրս
Արքատիա	2,500	Քրուիքշանք
Լաքօնիա	2,500	Ուիլքս
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Ռումէլիա	2,800	Ֆօթըրճիլ

Ռումէլիա շոգենաւը ի մօտոյ Բօթիէն պիտի վերադառնայ և անմիջապէս Լիվրբուլ պիտի ուղևորի:

Այա-Սօֆիա շոգենաւը Լիվրբուլէն աստ կ'սպասուի նոյեմբեր 20ին:

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար:

Ամէն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղևորաց:

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ, ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվերփուլի և Արևելեան մէջ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անտալուզեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրիան	5500
Արապեան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իստրիան	5500
Պուլկարեան	6000	Լէսպիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրէնեան	2000	Լիպիան	800
Տուրօյ	700	Օբօրթօյ	700
Էճիբշըն	3700	Բէրսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալէրնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ալճէրեան շոգենաւը նաւապետ Լաուրանսոն այսօր Լիվրբուլէն աստ հասաւ:

Ուղևորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի.

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Ճիպրալդար, Պ. Պ. Քարվըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման և ընկ.
Մալդա, Ո. Քամիլէրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկօրտադօ.
Զմիւռնիա, Պ. Ռիդօլ և ընկ.

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամէն տասն օրը անգամ մը կը բանին Լիվերփուլի և Միջերկրականի մէջ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Օրանիա	7,000	Մալթա	3,000
Ադլաս	3,000	Մորոքքօ	2,500
Ալէբբօ	3,000	Նանթ	2,500
Պոթնիա	4,600	Բավոնիա	5,000
Պաթավիա	3,800	Բարթիա	3,200
Պալպէք	2,500	Բալմիրա	3,000
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սերվիա	7,800
Սէֆալօնիա	5,000	Սիդիա	4,600
Քադալօնիա	4,700	Սարակօսա	3,000
Շէրպուրկ	2,000	Սամարիա	3,000
Տէմէրարա	2,500	Սիտոն	3,000
Կալիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քէտար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարաթօն	3,000		

Բալմիրա շոգենաւը, նաւապետ Ֆէրկիւսըն, աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով և ի մօտոյ Լիվրբուլ պիտի ուղևորի Զմիւռնիոյ ճամբով:

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ
Գործակատար
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան Ղալաթիա

Արտօնատէր, Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ